

ALUMINIJ

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GLINICE
IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO

15. VIII. 1975

Štev. 6

Junij 1975

Letnik XII.

Z ZASEDANJA DELAVSKEGA SVETA TGA

SPREJET SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽITVI SREDSTEV

V zadnjem obdobju je imel delavski svet dvoje zasedanj; 23. maja 1975 je imel 12. redno zasedanje, 10. junija 1975 pa 3. izredno zasedanje.

12. redno zasedanje je imelo obširen dnevni red.

— **Pravilnik o izplačevanju osebnih prejemkov iz materialnih stroškov**

Komisija za ugotavljanje dohodka in osebnih dohodkov je pripravila predlog Pravilnika o izplačevanju osebnih prejemkov iz materialnih stroškov, pri čemer je upoštevala pripombe, ki so bile podane v javni razpravi o njem. Delavski svet TGA je pravilnik sprejel v predlagani obliki.

Pravilnik o izplačevanju osebnih prejemkov iz materialnih stroškov je bilo potrebno sprejeti zaradi uveljavitve sindikalne liste. Sindikalno listo je možno uveljaviti v organizacijah združenega dela po dogovoru v organih črne in barvne metalurgije — s 1. marcem 1975. Ker se je v našem podjetju zavlekel sprejem tega pravilnika, je ta bila uveljavljena s 1. aprilom 1975.

S tem pravilnikom so na novo urejene naslednje zadeve: dnevnice za službena potovanja doma in v tujino, prevozniki stroški z osebnimi avtomobili v službene namene, terenski dodatek, prevoz na delo in z dela ter regres za prehrano.

— **Pravilnik o izdajanju glasila »Aluminij«**

Svet za glasilo Aluminij — časopis delovne organizacije tovarne glinice in aluminija Boris Kidrič Kidričevo je bil tisti organ, ki je pripravil in usklajeval osnutek in predlog pravilnika o izdajanju glasila Aluminij. Predlagatelj pravilnika je bil v skladu z določili samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo TGA svet za samoupravljanje, življenjska vprašanja delavcev in obveščanje. K osnutku pravilnika je bilo podanih več pripomb, ki so bile večinoma sprejete.

Ta pravilnik mora imeti delovna organizacija, ki izdaja časopis po določbah zakona o javnem obveščanju in je osnova za registracijo časopisa.

— **Pravilnik o oblikovanju sveta za glasilo Aluminij**

Pravilnik je delavski svet TGA sprejel v obliki, kot mu jo je predlagal svet za samoupravljanje, življenjska vprašanja delavcev in obveščanje.

Svet za glasilo Aluminij je družbeni organ upravljanja. Sestavljata ga dve delegaciji. Prva je delegacija izdajatelja, ki se sestoji iz 9 članov, po enega člana delegira vsaka

TGA za leto 1975. Sklenil je, da je potrebno v skladu z določili VII. poglavja samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo TGA izvesti usklajevalni postopek zaradi tega, ker je delegacija TOZD tovarna aluminija glasovala proti predlogu letnega plana poslovanja.

izboljšave pada od 10 do 1, pri zadnji postavki pa zraste na 1,5 — logično pa bi bilo, da bi to bilo 0,5. Tajništvo organov upravljanja je določbe navedenega člana pregledalo in iz dokumentacije o sprejemu tega pravilnika ugotovilo, da je bila storjena napaka pri izdaji citiranega pravilnika, za-

Perspektiva

TOZD in delovna skupnost skupnih služb, delavski svet TGA delegira dva člana, sindikat in organizacija ZK TGA pa po enega člana. Drugo delegacijo sestavlja uredniški odbor in trije stalni sodelavci časopisa.

— **Letni plan poslovanja TGA**

Delavski svet ni sprejel predloga letnega plana poslovanja

— **Popravek pravilnika o tehničnih izboljšavah**

Komisija za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge je opozorila tajništvo organov upravljanja na nelogičnost v 31. členu pravilnika o tehničnih izboljšavah, ki je v tem, da procent odškodnine od korigirane osnove za določitev višine odškodnin za tehnične

to je predlagalo delavskemu svetu TGA, da jo odpravi s sprejemom popravka pravilnika. Delavski svet je sprejel predlagani popravek, ki je v tem, da se v tabeli iz 31. člena pravilnika v zadnji vrsti določen procent 1,5 nadomesti s pravilno številko 0,5.

(Nadaljevanje na 4. strani)

ČLANI ZK OZD TOVARNA GLINICE IN ALUMINIJA BORIS KIDRIČ SO KRITIČNO OCENILI
GOSPODARSKI POLOŽAJ PODJETJA

SKLEPI, KI OBVEZUJEJO...

(Objavljeni so na 3. strani)

Na pobudo OO ZK delovne skupnosti Skupnih služb je bil 12. junija t.l. razširjeni sestanek članov ZK, samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in vodilnih delavcev podjetja. Z namenom,

da bi dobili politično oceno o gospodarjenju TGA, o samoupravljanju, o sistemu nagrajevanja in notranjih odnosih.

Po podanih poročilih, ki so bila dopolnjena še z diskusijo,

v katero se je vključil tudi predsednik SO Ptuj tovariš Branko Gorjup, so bili sprejeti sklepi za nadaljnje delo vseh prisotnih, kar še posebej velja za vse člane ZK.

Med dvema praznikoma

Letošnje leto je brez dvoma za naše narode leto obletnic, saj praznujemo 30. obletnico zmage nad fašizmom in tudi 34.letnico pričetka oborožene boja proti tistim, ki so hoteli uničiti naše narode in še posebej slovenskega. V juliju bomo ponovno praznovali dva praznika: 4. julij, dan borca in 22. julij, dan vstaje slovenskega naroda.

Odveč bi bilo ponavljati to, kar je z zlatimi črkami zapisano v zgodovino naših narodov, saj povsod in nenehno poudarjamo, da se nikoli več ne smejo ponoviti tisti mračni dnevi, ki so v letu 1941 prinesli toliko gorja slovenskemu ljudstvu. Nikoli več se ne smejo ponoviti pretresljive in grozne slike preteklosti, ki je bila strašno mračna za mnoge, katere so mučili v raznih taboriščih smrti — tako pri nas kot tudi v drugih deželah, ko so trpeli samo zato, ker so hoteli ostati verni in zvesti domovini, v kateri so se rodili in za katero so živeli in se zanjo borili že njihovi predniki.

Žal, danes vsi skupaj kaj prehitro pozabljamo na tiste zgodovinske krvave dni, ki so mnogim otrokom pobrali matere in očete, mnogim ženam može, mnogim staršem sinove in hčere. Ni moč opisati gorja, katerega so pretrpeli med drugo svetovno vojno naši jugoslovanski narodi, pa so vendarle pod vodstvom dragega tovariša Tita spoznali, da je le pod vodstvom KPJ in s tovarišem Titom na čelu mogoče preseči situacijo, v katero nas je pahnilo okupatorjevo gorje s taborišči smrti.

Prav zato nam danes ni in nam ne more biti jasno, zakaj se še vedno pojavljajo okrog nas skupine, ki so nam sovražne in jih podpirajo celo tisti,

(Nadaljevanje na 2. strani)

Nakladanje anodne mase

Kako smo poslovali?

Iz tabel I. in II. je razvidno, kako smo poslovali v maju 1975 in v času od I. do V. 1975.
Indeks 1975/1974 prikazuje odnos dosežene proizvodnje nasproti enakemu obdobju lanskega leta.

I. Dinamika proizvodnje — indeksi fizičnega obsega

Obrat — mesec	Plan	Doseženo		
		v mesecu	kumulat.	1975/74
A. GLINICA:				
1. Izluženo:				
— april	100	97	101	103
— maj	100	106	102	104
2. Kalcinirano:				
— april	100	107	103	99
— maj	100	89	100	95
B. ALUMINIJ:				
3. Elektroliza A:				
— april	100	104	102	178
— maj	100	103	102	157
4. Elektroliza B:				
— april	100	106	106	112
— maj	100	105	106	112
5. Elektroliza B-12 P:				
— april	100	115	114	96
— maj	100	115	114	94
6. Elektroliza B-12 S:				
— april	100	110	110	94
— maj	100	109	110	101
7. Livarna:				
— april	100	105	103	134
— maj	100	104	103	127
8. Anodna masa:				
— april	100	105	95	113
— maj	100	223	106	111

II. Prikaz porabljenih surovin na enoto proizvoda — V/1975

Na 1 tono proizvoda	Plan	Indeks	
		maj	I-V/1975
1. GLINICA			
Al hidrat — Al₂O₃			
— boksit	100	106	104
— NaOH 100 %	100	180	109
— para	100	81	94
— el. energija	100	95	97
2. ALUMINIJ			
Elektroliza A:			
— glinica	100	100	100
— anodna masa	100	95	94
— kriolit	100	42	61
— alum. fluorid	100	94	76
— el. energija - kemija	100	99	99
Elektroliza B:			
— glinica	100	100	100
— anodna masa	100	94	94
— kriolit	100	35	58
— alum. fluorid	100	85	70
— el. energija - kemija	100	95	94
Elektroliza B-12 P:			
— glinica	100	100	100
— anodni bloki	100	82	92
— kriolit	100	78	86
— alum. fluorid	100	48	64
— el. energija - kemija	100	97	98
Elektroliza B-12 S:			
— glinica	100	100	100
— anodna masa	100	97	98
— kriolit	100	90	90
— alum. fluorid	100	80	67
— el. energija - kemija	100	103	101

3. ANODNA MASA

Za izvoz:			
— petrolkoks	100	101	101
— katranska smola	100	98	99
Za domačo uporabo:			
— petrolkoks	100	102	102
— katranska smola	100	97	96
— el. energija	100	92	94

NEZGODE

V MAJU
1975

Maja se je poškodovalo 16 delavcev.

Prikaz ponesrečencev po TOZD in DS skupne službe

	na delu	na poti	skupaj
TOZD ALUMINIJ	2	2	4
TOZD GLINICA	5	1	6
TOZD VZDRŽEVANJE	4	—	4
TOZD PROMET	1	—	1
DS SKUPNE SLUŽBE	—	1	1
SKUPAJ:	12	4	16

ŠTEVILO NEZGOD PO VZROKIH:

spolzka tla	4
nepredvidnost pri delu	4
kršenje cestnoprometnih predpisov	2
neurejeno delovno okolje	1
nepravilen način dela	4
prevozno sredstvo	1

MAJA SO SE POŠKODOVALI NASLEDNJI DELAVCI:

TOZD ALUMINIJ

- Franc HERTIŠ, mat. št. 686, iz livarne, se je poškodoval 20. maja. Pri hoji je stopil na mastni madež, zaradi katerega mu je spodrsnilo in je padel na tla. Pri tem je zadel z roko ob ležeči odlitek, kjer si je poškodoval dlan in zapestje leve roke.
- Lovro SMOLINGER, mat. št. 1169, iz pomožnih obratov — proizvodnja aluminija, se je poškodoval 18. maja. Pri vožnji s kolesom ga je zadel mopedist na cestišču; pri tem je padel in utrpel na skočnem sklepu leve noge lažjo poškodbo.
- Franc KIRBIŠ, mat. št. 3469, iz elektrolize B, se je poškodoval 5. maja. Pri sestopu s prebijalca je nerodno stopil, pri tem si je lažje poškodoval desni gleženj.
- Vinko ZVER, mat. št. 881, iz elektrolize B, se je poškodoval 1. maja. Ponesrečenec se je peljal z mopedom na delo. Med vožnjo je pripeljal na del spolzke ceste, zaradi tega je padel. Pri padcu si je poškodoval levo koleno.

TOZD GLINICA

- Maks TOMINC, mat. št. 2565, iz glinice — rdeči del, se je poškodoval 17. maja. Ponesrečenec je s podrejenim sodelavcem demontiral izpustni ventil na sesalnem vodu centrifugalne črpalke I. serije. Pri demontaži ga je obrizgal lug (brozga) po nogah; utrpel je lažjo opekline.
- Franc METLIČAR, mat. št. 2690, iz glinice — rdeči del, se je poškodoval 17. maja. Ponesrečenec je s predelavcem menjal izpustni ventil pri črpalci po razklopu I. serije. Med menjavo je brizgnil lug (brozga) in polil ponesrečenca po hrbtu in trebuhu. Utrpel je lažje opekline.
- Adolf VIDOVIČ, mat. št. 3616, iz glinice — rdeči del, se je poškodoval 10. maja. Ponesrečenec je uravnava transportni gumi trak med obratovanjem. Z železnim vzvodom ga je potiskal na željeno mesto. Med potiskanjem pa je trak zagrabil vzvod, pri tem si je ponesrečenec poškodoval mezinca desne roke.
- Cvetko BOROVIK, mat. št. 4228, iz glinice — beli del, se je poškodoval 14. maja. Ponesrečenec je pomagal pri čiščenju izsipne drče za glinico pod I. pečjo. Pri tem opravilu je z nogo stopil v vročo glinico. Utrpel je lažje opekline.
- Ivan ZAJC, mat. št. 2730, iz glinice — beli del, se je poškodoval 16. maja. Peljal se je z mopedom na delo. Na križišču v vasi Apače se mu je pripetila okvara na mopedu. Ponesrečenec je padel in si pri padcu poškodoval levo stran prsnega koša.
- Vlado PREMŽL, mat. št. 3722, iz skupine za sprotno vzdrževanje, se je ponesrečil 17. maja. Ponesrečenec je s sodelavcem nameraval menjati tlačni ventil na črpalci I. serije. Med tem sta dva druga delavca menjala izpustni ventil na sesalnem vodu. Pri menjanju omenjenega ventila je brizgnil lug in polil ponesrečenca. Utrpel je lažje poškodbe — opekline po glavi, vratu in hrbtu.

TOZD VZDRŽEVANJE

- Janko LETONJA, mat. št. 3820, iz strojnega vzdrževanja, se je ponesrečil 7. maja. Pri pokrivanju tal z betonskimi ploščami, je plošča zdrsnila in udarila ponesrečenca po stopalu desne noge.
- Franc TURK, mat. št. 870, iz strojnega vzdrževanja, se je ponesrečil 22. maja. Pri obhodu delavnice je stopil na anodni klin, zaradi tega mu je spodrsnilo in si je pri tem zvil levo nogo v gležnju.
- Jože ŠTUMBERGER, mat. št. 4323, iz elektro vzdrževanja, se je ponesrečil 21. maja. Pri sestopu po stopnicah se je spotaknil, zaradi tega je padel in si poškodoval palec leve roke.
- Jože PETEK, mat. št. 3579, iz elektro vzdrževanja, se je ponesrečil 14. maja. Po končanem delu je odšel v kopalnico z namenom, da se oprha. Na mokrih tleh mu je spodrsnilo in je padel, pri tem si je poškodoval levi kolk.

TOZD PROMET

- Ivan MEŠKO, mat. št. 3125, iz TOZD promet — transportna skupina, se je poškodoval 24. maja. Zlagal je aluminijaste hlebčke. Pri zlaganju mu je padel hlebček na prst leve roke. Utrpel je lažjo poškodbo.

DS SKUPNE SLUŽBE

- Jože GAJSER, mat. št. 383, iz DS SKUPNIH SLUŽB, se je poškodoval 8. maja. Peljal se je z dvokolesom na delo. Pri prečkanju ceste Ptuj — Zagreb v Hajdini ga je zadel osebni avtomobil, pri tem ga je vrglo v jarek. Poškodoval si je glavo in desno nogo.

Med dvema praznikoma

(Nadaljevanje s 1. strani)

ki so toliko pretrpeli v času druge svetovne vojne. Kje je tu iskati vzroke? Je to objestnost ali pa posledica vse boljšega življenjskega standarda, ko več ne vedo, kaj bi počeli.

Vsi vemo, da še nikoli ni bil in nikoli ne bo noben človek, niti noben narod brez sovražnika, toda spoznanje, da se lažje boriš proti znanemu in odkritemu sovražniku, kot proti potuhnjnemu domačinu, ki je zatajil svojo, za svobodo se borečo domovino. Zakaj danes starejši svojim otrokom ne opisujejo v celoti gorja, katerega so preživeli, da ponekod prihaja do objestnosti, raznih izpadov in celo sovražne propagande proti nam.

Danes smo vsi dolžni, da se borimo za obvarovanje pridobitev, katere so nam priborili tisti, ki so štiri leta in več v nenehnih bojih želeli le zmago nad skupnim sovražnikom. Mnogo prestanih let v ječah in koncentracijskih taboriščih še vedno mnogim nič ne pomeni! In čudno je v tem, da so med njimi celo taki, ki so se rodili po že priborjeni dragoceni svobodi. Od kod torej njim sovražstvo do današnje ureditve in nenehnega boja za boljši življenjski in osebni standard — nas vseh. Ne vali mo krivde, če smo sami med tistimi, ki pomagamo inflaciji, da neusmiljeno razsaja tudi pri nas! Res, nismo edini in je tudi ne moremo preprečiti, vsekakor pa bi jo lahko v mnogočem ublažili. Zakaj so nekateri naši ljudje podobni afriškim nojem: tiščijo glave v pesek pred resnico, ki ji ni moč goče oporekati.

To je slavna zgodovina naših narodov v minuli vojni, kate-re, ponovno ponavljam, si nihče več ne želi, ker bi tretja bila še mnogo strašnejša in pogubna za vse nas!

Zato nam ostane le to, kar nas stalno uči in na kar nas opozarjata tovariš Tito in ZKJ, da bodimo vedno budni in ne dovolimo nikomur, da bi se igral z našo bodočnostjo, pa z našimi perspektivnimi načrti za nadaljnjo izgradnjo socialistične domovine!

Mnogi še vedno čakajo na določen trenutek, ki bi naj potrdil njihove domneve, kar velja predvsem za tiste, ki prihajajo od zunaj in pri nas dobivajo podporo raznih ljudi, katerim današnji sistem nikakor ne ustreza. Zato bo tudi naše skupno praznovanje dveh praznikov največja manifestacija in podpora tov. TITU in ZKJ v njunih nenehnih prizadevanjih za mir na svetu in za boljše življenje vseh nas!

F. M.

Delavci so se na kraju samem prepričali o primernosti dela za naše invalide in dela manj zmožne delavce. V delegaciji so bili: Janez Merc iz TOZD vzdrževanje, Franc Pišek iz TOZD promet, Ludvik Klanjšek in Martin Petrovič iz TOZD Aluminij ter Janez Vidovič iz DS Skupne službe.

Potovanje je bilo prijetno (le na poti domov jih je pustila na cedilu tovarniška »žaba«), v tovarni pa so jih zelo lepo sprejeli. Po ogledu tovarne jih je gostitelj tudi pogostil. Naši delavci so si tovarno ogledali z zanimanjem in ugotovili, da je delo v tej tovarni primerno za naše invalide. O tovarni in o delu v njej pa so povedali:

1. JANEZ MERC, skladiščnik v TOZD vzdrževanje:

Tovarna je naredila name dober vtis. Po mojem mnenju so vsa delovna mesta, katera smo si ogledali v tovarni, primerna za invalide. Delo na teh delovnih mestih je lahko (ni nobenih težkih bremen), saj na teh delovnih mestih dela precej žensk in starejših delavcev. Delovno okolje je čisto, ni nobenega prahu. Vse delovne operacije se da hitro naučiti (vseh del v celi tovarni se da naučiti celo v 1 mesecu). Pri delu ni nobene nevarnosti za poškodbe. Tudi tempo dela je normalen. Vsem invalidom v našem podjetju toplo priporočam delo v novi tovarni, saj so delovna mesta za njih primerna.

2. FRANC PIŠEK, transp. delavec v TOZD promet :

Tovarna v Italiji je tudi name naredila zelo dober vtis. V primerjavi s svojim dosedanjim delom menim, da so delovna mesta v tej tovarni 80

- ## SKLEPI, KI OBVEZUJEJO ...
1. Dosledno izvajanje gospodarskega načrta za leto 1975 in sprejetih stabilizacijskih programov v TOZD in OZD.
 2. Izvrševanje gospodarskega načrta za leto 1975 in stabilizacijskih programov je potrebno analizirati po tromesečjih, skupno s periodičnimi obračuni.
 3. Ponovno je potrebno preanalizirati sklepe o investicijah za leto 1975 v vseh TOZD, DS Skupnih služb in v OZD ter jih kritično oceniti v smislu samoupravnih sporazumov in spremenjenih predpisov o investicijah.
 4. Predložiti samoupravnim organom v TOZD in OZD program investicij v skladu z dolgoročnim razvojem za obdobje 1976—80. Določiti prioriteten vrstni red, način in vire financiranja teh programov.
 5. V TOZD izvršiti analizo zalog surovin, rezervnih delov in ostalega materiala; ugotoviti uporabno vrednost teh zalog v smislu predpisov o vrednotenju zalog.
 6. Revidirati plan potrebnih nabav surovin, zlasti iz uvoza in uvoz uskladiti z možnostmi za pokritje z izvozom lastnih proizvodov.
 7. Zaradi zagotovitve likvidnosti TGA uskladiti plane nabave in plan prodaje tako, da bo v delovni organizaciji izboljšana likvidnost.
 8. Pripraviti analizo vpliva predpisov o prehodu na plačano realizacijo, skrajšanje rokov za odpis terjatev čez predpisani rok in prehod na poslovanje s kvalitetnejšimi plačilnimi instrumenti (menica, akreditiv itd.).
 9. Začeti popolno usklajevati upniško-dolžniške odnose in sploh uresničiti bolj urejeno materialno evidenco.
 10. Vse družbenopolitične organizacije, vodilni in vodstveni delavci v TOZD in OZD se morajo zavzemati za čimučinkovitejše delo samoupravnih organov in biti nosilci oblikovanja predlogov, sklepov, samoupravnih aktov in družbenih dogovorov ter se s polno politično in strokovno odgovornostjo zavzemati za njihovo uresničevanje.
 11. Pri izvajanju sklepov samoupravnih organov, organizacijskih predpisov in navodil v TOZD ali DS Skupnih služb sta potrebna dosledna disciplina in popolna odgovornost vseh članov kolektiva TGA.
 12. Pravna služba v delovni skupnosti Skupnih služb je zadolžena, da pripravi poročilo o sprejetih samoupravnih aktih in kako so ti v praksi uresničevani. Predložiti je treba plan za sprejem vseh manjkajočih samoupravnih aktov in organizacijskih predpisov ter ga predložiti družbenopolitičnim organizacijam, samoupravnim organom in vodstvenim organom.
 13. Preden strokovne službe posredujejo osnutke samoupravnih aktov v razpravo samoupravnim organom, se morajo o njih izjasniti: organizacija ZK in osnovna organizacija sindikata v TOZD in OZD.
 14. Politiki kadrovanja v TOZD in DS Skupnih služb morajo družbenopolitične organizacije posvetiti večjo politično odgovornost, predvsem še pri sprejemanju, razmeščanju, napredovanju, štipendiranju, izobraževanju, kadrovski in socialni varnosti zaposlenih. Podati je potrebno politično in strokovno oceno. Pripraviti je potrebno pregled funkcij, katere opravljajo posamezni komunisti v podjetju in izven njega.
 15. Ugotovljeno je bilo, da SOZD UNIAL dosedaj še ni dosegel pomembnejših gospodarskih rezultatov. Komunisti TGA in druge družbenopolitične organizacije zahtevajo izvajanje sklepov, sprejetih na seji sveta UNIAL z dne 23. aprila 1975.
 16. Delegati SOZD, zlasti iz TGA, so se dolžni zavzemati, da bosta v konceptu dolgoročnega razvoja aluminijске industrije jasno opredeljena količina in cena električne energije za to dejavnost.
 17. Od Združenja aluminijcev Jugoslavije je treba zahtevati dokončno usklajevanje politike cen — od surovin do finalnih proizvodov — za leto 1975 in tudi vnaprej. Preko UO Združenja aluminijcev predlagati spremembe deviznih predpisov glede vezave uvoza surovin na izvoz aluminija, ker obstoječa aluminijška proizvodnja ne pokriva domačih potreb po tem metalu. Izvršiti je potrebno začasno prepoved uvoza aluminija, ker je domače tržišče zaradi uvoza zasičeno z aluminijem in to že povzroča težave pri plasmanu domačega aluminija. Predlagamo takojšnjo revizijo cen za nekatere domače surovine (silicij), ki so trenutno za 100% višje od svetovnih cen.
 18. Samoupravni organi, vodilni delavci v OZD in TOZD so dolžni čimprej organizirati družbeno samozaščito, sprejeti potrebne samoupravne akte in izvoliti potrebne organe za družbeno samozaščito. ZK in družbenopolitične organizacije so politično odgovorne za uveljavitev družbene samozaščite.
 19. Za izvrševanje teh sklepov so odgovorni vsi člani ZK, člani samoupravnih organov, vodilni in vodstveni delavci v TOZD in DS SS, sindikalna in ostale družbenopolitične organizacije.

TOVARNA LESENE EMBALAŽE, PRIMERNA ZA NAŠE INVALIDE

V petek, 13. junija, je v Italijo odpotovala delegacija naših delavcev — invalidov, ki so si šli ogledat tovarno lesene embalaže, kakršno bo zgradilo podjetje LES Ptuj.

odst. boljša od mojega, saj je delo tam lažje. Pri delu je mo-

goče tudi sedeti, kar je primer- no za invalide z motnjami na

hrbtenici. Tudi sam sem poskusil delo (nabijanje obrocev na sode) ter bi ga v novi tovarni rad opravljal. Menim, da so izdelki dobri, lepo izdelani in kvalitetni ter da jih bomo

na našem trgu lahko prodali, saj takšnih izdelkov pri nas nimamo. Pri delu je uporabljen ves material (tudi vsi odpadki). Mislim, da je možno delati na nekaterih delovnih mestih še boljše, saj bodo pri nas stroji novejši. Vsem invalidom priporočam delo v novi tovarni, tudi sam se nameravam zaposliti v njej.

3. LUDVIK KLANJŠEK, predelavec pri prevzemu v TOZD aluminij:

Po mojem so dela v tovarni lesene embalaže dosti lažja, saj lahko »delajo v kravati«. Delali bi lahko res tudi sede. Na nekaterih delovnih mestih bi se dalo priučiti v pol ure. Menim, da bi se lahko naučil opravljati dela na več delovnih mestih in bi lahko v delovnem dnevu večkrat menjal delo z drugimi delavci, če bi mi delo na enem delovnem mestu postalo preveč monotono ali pa bi postal utrujen.

Prahu ni, tudi ni prepaha in plina. Malo je sicer vonja po lepilu, ampak, ker bo planirano v novi tovarni s sesalci, me-

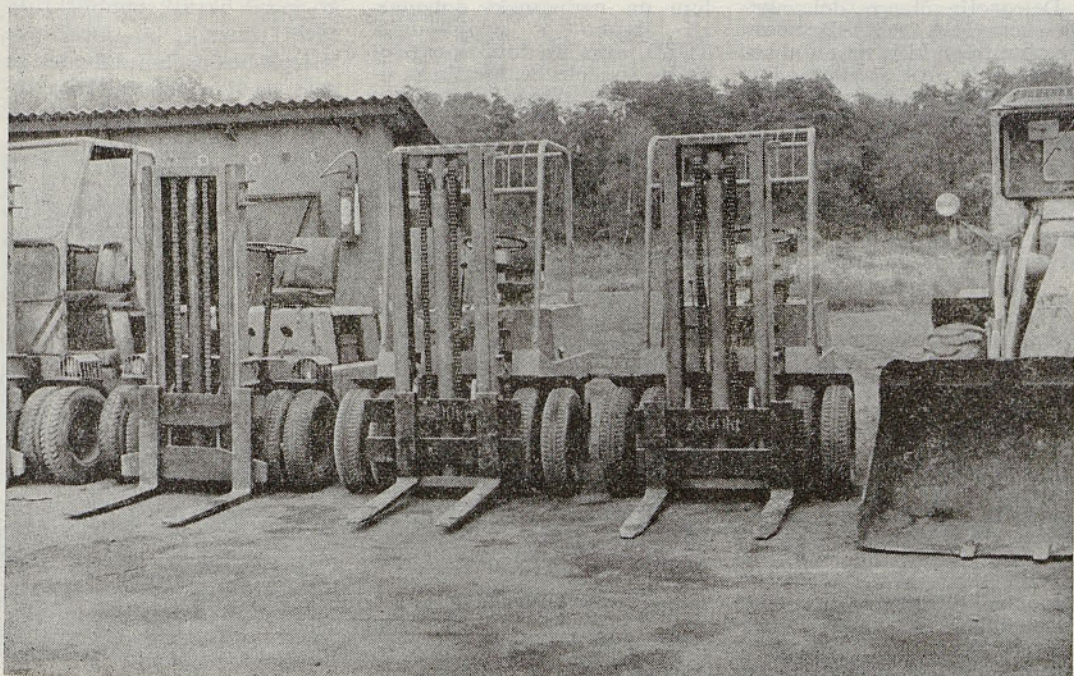
nim, da se tudi to ne bo več čutilo.

Izdelki so lepi in zelo uporabni (embalaža ima več namenov), posebno zato, ker niso težki — največ do 3 kg. Videli smo tudi, da delajo druge izdelke in da s hitrim spreminjanjem tehnologije naredijo več vrst embalaže. Na koncu smo se sami prepričali, da res nič ne odpade, to pomeni, da je izkoristek večji. Osebnostno zdaj resno razmišljam, da bi se bilo najboljše odločiti za »LES« To pa priporočam tudi ostalim.

Tudi ostali delavci, ki so bili v Italiji, imajo o tovarni podobno mnenje.

Ugotovimo lahko, da je bil ogled tovarne v Italiji zelo koristen, saj so se invalidi sami prepričali, da so delovna mesta v novi tovarni embalaže v Ptuj primerna zanje.

Vsi člani delegacije so pripravljene posredovati dodatne informacije vsakemu delavcu, katerega delo v tej tovarni zanima.

Vilčarji

SPREJET SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽITVI SREDSTEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

— Sodelovanje s podjetjem LES Ptuj

Na predlog strokovnih služb so se pričele razprave o možnostih za zaposlitev delovnih invalidov pri podjetju LES v Ptuj — v novi tovarni, ki bo v letošnjem letu zgrajena za izdelavo sodov iz furnirja. O zadevi so razpravljali vsi delavski sveti TOZD. Pripravljen je bil Sporazum o sodelovanju pri zaposlovanju delovnih invalidov in delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo. Ta sporazum je delavski svet sprejel v taki obliki, kot je bil v obravnavi, in z dopolnitvami, ki so bile dogovorjene na koordinacijskem sestanku s kandidati za delovna mesta iz našega podjetja v Lesu Ptuj. Delavski svet je pooblastil glavnega direktorja TGA Milana Krajnika, dipl. oec., da sporazum podpiše.

Delavski svet je imenoval komisijo za določitev delovnih mest, na katerih bodo lahko delali invalidi in delavci z zmanjšano delovno zmožnostjo v tovarni sodov in furnirja, v sestavi: Anton Kurilič, predsednik sindikalne organizacije, dr. Henrik Žlebnik, šef obratne ambulante in Zoran Zeljič, dipl. psiholog, delavec KSS.

Delavski svet je na osnovi sklepov delavskih svetov TOZD odobril oročitve sredstev pri KB Maribor — podružnici Ptuj — v znesku 5.000.000 din za dobo 8 let in po 9% obrestni meri. Iz teh sredstev KB Maribor bo podružnica Ptuj zagotovila Industrijskemu trgovskemu podjetju Les Ptuj potreben kredit za realizacijo sporazuma o sodelovanju pri zaposlovanju delovnih invalidov in delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo.

— Sprostitev oročenih sredstev

Delavski svet TGA je obravnaval vlogo KB Maribor, podružnice Ptuj, o sprostitvi oročenih sredstev in sklenil, da se vezana sredstva pri tej banki v znesku 20.000.000 din sproščajo tako, da dospевajo roki vrnitve po 5.000.000 din 26. 5. 1975, 24. 6. 1975, 1. 8. 1975 in 1. 9. 1975.

— Stanovanjske zadeve

Ker še ni sprejeta prioriteta lista za razdeljevanje stanovanj, je delavski svet opravil nekatere razdelitve stanovanj.

— Ni sprejel predloga glavnega direktorja za izjemno dodelitev stanovanja Rinaldu Staniču, ing. metalurgije v TOZD tovarna aluminija, kjer je zaposlen kot pripravnik. Delavski svet je menil, da bi morali delavski sveti TOZD sprejeti stališče o tem, na katerih delovnih mestih je mogoče delavcem izjemno dodeliti stanovanje po 10. členu pravilnika o dodeljevanju stanovanj.

Anton Koresu iz TOZD vzdrževanje je dodelil stanovanje v Kidričevem 7.

Hermanu Preacu, kemo tehniku, zaposlenem v TOZD tovarna glinice, je dodelil stanovanje v Kidričevem št. 6 (na osnovi določil 10. člena pravilnika o dodeljevanju stanovanj).

Na predlog glavnega direktorja in na osnovi določil 6. člena pravilnika o kreditiranju izgradnje, nakupa in adaptacij stanovanjskih hiš iz sklada skupne porabe je izjemno dodelil po VIII. natečaju o dodelitvi posojila za izgradnjo in nakup stanovanjskih hiš posojilo v znesku 10.000 din Jerneju Kostajnsku, dipl. ing., stan. v Ptuj, Orešje n.h.; dosedanje stanovanje mora namreč vrniti podjetju Pleskar Ptuj, kjer je dobil posojilo pred zaposlitvijo v TGA.

— Objava samoupravnega sporazuma o združitvi sredstev

V času od 28. decembra 1974 do 13. maja 1975 so bili v naši delovni organizaciji zbori delavcev, na katerih so delavci odločali o sprejemu samoupravnega sporazuma o združitvi sredstev.

Samoupravni sporazum o združitvi sredstev je bil sprejet v vseh TOZD in delovni skupnosti skupnih služb; za sprejem je glasovalo:

- v TOZD tovarna glinice 50,81% vseh delavcev
- v TOZD tovarna aluminija 70,55% vseh delavcev
- v TOZD vzdrževanje 50,73% vseh delavcev
- v TOZD promet 74,18% vseh delavcev
- v delovni skupnosti Skupnih služb 50,42% vseh delavcev.

Delavski svet je po 154. členu samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo TGA objavil tako sprejeti samoupravni sporazum o združitvi sredstev.

Novo odprto skladišče aluminija

Ob koncu seje se je delavski svet najprej seznanil z odgovori na vprašanja članov delavskega sveta; ta so bila zastavljena na prejšnji seji. Člani so zastavili tudi nekatera nova vprašanja:

Hilda Rojs: »Zanima me, kaj je z gradnjo novega bloka v Kidričevem?« — Miha Emeršič: »Kako daleč je z izgradnjo tovarne aluminijevega sulfata?« — Ivan Firbas je že na prejšnji seji posredoval vprašanje: »Zdravniška komisija naj ugotovi, ali je dostavljena v podjetje dietna hrana ali pa samo lažja hrana.« — Ker na to vprašanje ni bilo odgovora, ga je potrebno pripraviti in čimprej dostaviti delavskemu svetu TGA.

V razpravi o obračunavanju osebnih dohodkov je delavski svet ugotavljal, da je glavni direktor na seji delavskega

sveta povedal, da bodo korigirani osebni dohodki od 1. januarja 1975 dalje za odstotek povečanja življenjskih stroškov, katerega objavi Zavod za statistiko SR Slovenije. Tak odstotek je bil obračunan samo za mesec april, zato je delavski svet sklenil: »Delavski svet TGA naroča glavnemu direktorju, da poda poročilo, zakaj niso bili obračunani osebni dohodki s procentom povečanja življenjskih stroškov od 1. januarja 1975 dalje, ampak samo za mesec april 1975.

Delavski svet je nadalje razpravljal o obračunu osebnih dohodkov delavcem, ki so na dan državnega praznika — 27. aprila 1975 — redno delali. Ugotovil je, da je finančni sektor zaprosil pristojni republiški sekretariat za mnenje, kako naj bi bil ta dan obračunan, zato je naročil, da je to mnenje potrebno predložiti v vednost delavskemu svetu TGA.

Izredno zasedanje delavskega sveta

— Letni plan poslovanja

Delegacija članov delavskega sveta TGA iz TOZD tovarna aluminija, ki je na redni seji glasovala proti sprejemu letnega plana poslovanja, se je sestala in formirala nov predlog določb, ki so bile sporne.

Poslovnokoordinacijski svet je obravnaval predlog delegacije in predlagal delavskemu svetu TGA, da ga sprejme.

Delavski svet TGA je nato brez razprave sprejel letni plan poslovanja za leto 1975 v obliki, kot je to predlagal poslovnokoordinacijski svet in s tem sprejel razširitev 2. odstavka 4. točke osnovnih značilnosti plana dohodkov, tako da se ta glasi: »TOZD vzdrževanje in TOZD promet pridobivata dohodek z zaračunavanjem storitev po internih prodajnih cenah, ki vsebujejo dogovorjeni odstotek akumulacije za sklade TOZD. Na ta način se porazdeli en del planskega dohodka, pridobljenega z eksterno prodajo na storitveni TOZD.

TOZD vzdrževanje in TOZD promet vplivata s svojim delom na nadplanski dohodek ali izgubo v proizvodnih TOZD, zato sta tudi upravičena do soudeležbe. Merila za ugotavljanje deleža je potrebno za vsak posamezni primer posebej določiti s pogodbo ali posebnim sporazumom v okviru medsebojnega poslovanja.

— Imenovanja in razrešitve pri tovarniškem časopisu

Staneta Tonejca, dipl. ing., ki je odgovorni urednik časopisa delovne skupnosti TGA Aluminij, je delavski svet TGA zaradi odhoda iz podjetja razrešil te dolžnosti.

Za novega odgovornega urednika časopisa je imenoval Franca Vrliča, referenta za izobraževanje iz kadrovskega sektorja.

Ker funkcija odgovornega urednika in člana uredniškega odbora ni združljiva, ga je delavski svet TGA razrešil članstva uredniškega odbora. Za novega člana uredniškega odbora je imenoval na predlog sindikalne organizacije TGA

Ivana Veljačo, dipl. ing. iz službe tehnične kontrole.

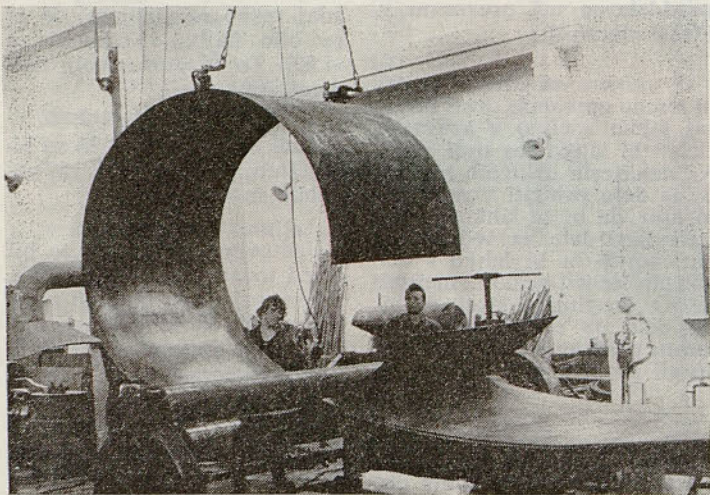
Bivši centralni delavski svet je določil višino nagrade odgovornemu uredniku v znesku 300 dinarjev za vsako izdano številko časopisa. Na predlog sveta za glasilo Aluminij je delavski svet TGA povečal to nagrado na 500 din za vsako izdano številko časopisa.

— Obračun nadomestila osebnega dohodka na dan republiškega državnega praznika

Delavski svet se je seznanil s poročilom finančnega sektorja in mnenjem republiškega sekretariata za delo o obračunavanju nadomestila osebnega dohodka na dan republiškega državnega praznika. Delavcem, ki so delali po rednem razporedu v nedeljo, 27. aprila 1975, ko je bil hkrati republiški državni praznik, bo obračunan in izplačan osebni dohodek za delo na dan republiškega državnega praznika skupaj z obračunom osebnih dohodkov za junij.

Ob koncu seje je Ivan Kostanjevec, član delavskega sveta TGA, posredoval naslednje vprašanje:

»Koliko je prinesla enoletna proizvodnja v TOZD tovarna aluminija na osnovi Belškovega racionalizacijskega predloga, kakšen dohodek je bil dosežen in kako se bo ta dohodek delil?«

Kravljenje III

veni TOZD.

Vloga tehnoloških inovacij in industrijske lastnine v sodobnem svetu.

Leto 1975 je proglašeno za leto inovacij. Namen proglavitve leta inovacij je zainteresirati gospodarske organizacije in zaposlene za inovacijsko dejavnost. Če upoštevamo še dejstvo, da smo Jugoslovani že mnoga leta po številu inovacij na dnu evropske lestvice, potem je tembolj nujno potrebno pritegniti čimširši krog. Šele, če bomo uspeli pritegniti čimveč neposrednih proizvajalcev, ki po izteku leta inovacij ne bodo prenehali s to dejavnostjo, lahko pričakujemo, da bo takšno leto uspešno.

Da bi seznanili v kolektivu zaposlene z nekaterimi pojmi in možnostmi v inovacijski dejavnosti, bomo o tem nekaj v nadaljevanjih zapisali v našem tovarniškem časopisu.

Inovacije lahko glede na njihov značaj delimo na inovacije tehnološkega značaja, to so izumi in tehnične izboljšave, in na inovacije netehnološkega — organizacijskega značaja.

Izum je nova rešitev določenega tehničnega problema, ki se da uporabiti v industrijski ali kakšni drugi gospodarski dejavnosti. Za izum je značilno:

1. da je tehnične narave in rešuje tehnični problem;
2. da je nov, pri čemer pa mora biti novost objektivna, torej v svetovnem merilu;
3. da je industriabilen, kar pomeni, da mora biti v industriji uporaben, oziroma, da ga je mogoče poljubnokrat ponoviti.

Gospodarsko gledano, je izum najvišja oblika ustvarja-

Večerni zvon

*Dan se že nagiba h kraju,
zahaja sonce za gore.
Iz zvonika monotono
večerni ave že zveni.*

*Se v vetru klasje sklanja,
po drevju ptičice pojo.
V objemu zadnjih žarkov
se dekleta zbirajo.*

*Čez dolino majski veter
mi prinaša ta pozdrav.
Z bolečino ga poslušam
sred polja, sred cvetočih trav.*

*Glasno mi poj večerni zvon,
da daleč šel bo tvoj pozdrav.
Kdove, te slišal bom še kdaj,
ko pride spet cvetoči maj.*

*Kdo ne ljubi pesmi tvoje,
polja in pisanih livad,
ki ti v vetru šepetajo —
kmalu minila bo pomlad.*

*Spominčič modrih sem nabral,
modrih kot njene so oči,
čeprav grenak bo ta spomin
si na prsih jih pripnem.*

*Dan se nagnil je že h kraju,
tiha noč se je storila.
Osamljen tih stojim
in vendar srečo vsem želim.*

INOVACIJSKA DEJAVNOST DRUGOD IN PRI NAS

Sodobni razvoj proizvajalnih sil je na svetu vedno hitrejši zaradi vedno večjega števila tehnoloških inovacij, izumov, tehničnih izboljšav in racionalizacij. Njihova uporaba prispeva k višji produktivnosti ne le v proizvodnji materialnih dobrin, temveč tudi na drugih področjih človeškega dela. Ta proces spremlja in pogojuje hitra družbena delitev dela v posameznih nacionalnih gospodarstvih, kakor tudi v mednarodni skupnosti. Sočasno pospešuje in pogloblja mednarodne ekonomske odnose, ter pospešuje zamenjavo tehnologije in znanja.

Sedaj v domala vseh državah vlagajo velike napore za pospeševanje znanstvenoraziskovalnega dela kot podlage za tehnološke inovacije, kakor tudi za to, da bi čimveč ljudi vključili v intenzivno delo — od drobnih tehničnih izboljšav in racionalizacij do velikih izumov in celovitih tehnologij.

nja tehničnega napredka, saj predstavlja novo tehnično rešitev. Če rečemo novo rešitev, hočemo s tem poudariti, da predstavlja izum večji napredek, kot izhaja iz navadnega strokovnega dela oziroma znanja. Nekatere zakonodaje izrecno določajo, da mora izum vsebovati določeno višino.

Tehnična izboljšava. Zakon o patentih in tehničnih izboljšavah pravi: Za tehnično izboljšavo se šteje v smislu tega zakona tehnična rešitev, dosežena z racionalnejšo uporabo znanih tehničnih sredstev in tehnoloških postopkov, s katerimi se dosega večja storilnost, boljše kakovost proizvodov, prihrank pri materialu in energiji, boljše izkoriščanje strojev in naprav ter

boljša kontrola proizvodnje in boljše varnost dela.

Definicija je sama po sebi dovolj jasna, treba pa je poudariti nekaj razlik med tehnično izboljšavo in izumom.

Glavna razlika je v tem, da izum predstavlja novo stanje tehnike, tehnična izboljšava pa nasprotno operira z znanimi tehničnimi sredstvi oziroma postopki. Glede na to, da tehnična izboljšava operira z znano tehniko, je noviteta le subjektivnega značaja. Na vsak način pa mora biti tehnična izboljšava originalna in relativno nova vsaj v primerjavi s stanjem tehnike v podjetju.

Koristen predlog. Sem spadajo vsi predlogi, ki pomenijo

racionalnejšo rešitev za izvajanje katerekoli funkcije v podjetju, pa niso niti izum niti tehnična izboljšava.

Množična inventivna dejavnost

Pod množično inventivno dejavnostjo razumemo vključevanje in sodelovanje najširšega kroga delavcev, zlasti neposrednih proizvajalcev, v inovacijskem procesu. Za množično inventivno dejavnost je značilno, da to sodelovanje ni osnovno delo delavcev, temveč, da delavci ob svojem rednem delu neprestano iščejo nove možnosti za povečanje produktivnosti v svoji okolici. Takšnim delavcem, ki ustvarjalno sodelujejo v množični in-

ventivni dejavnosti, pravimo racionalizatorji ali novatorji.

Najpogosteje so tehnične izboljšave in koristne predlogi plod takšnega sodelovanja. To je tudi razumljivo, kajti za novatorje ni naloga — ustvarjanje novih rešitev, temveč je to njihova lastna iniciativa. Za gospodarske organizacije pa je množična inventivna dejavnost izredno pomembna, ker je nove rešitve možno takoj uporabljati in prinašajo običajno znatne prihranke.

Zato bi naj bila skrb vsake organizacije, da iniciativno novatorjev neguje in ustvarja v proizvodnem procesu takšno »klimo«, da bo ta dejavnost postala res množična in plodna.

Kaj je inovacija?

Če skušamo postaviti definicijo, bi se ta glasila nekako takole: Tehnološka inovacija je prva uporaba znanosti in tehnologije v nove namene zaradi gospodarske koristi.

Značilno za inovacijo je njena uporaba, torej realizacija za gospodarske namene.

Iz definicije je neposredno razvidno medsebojno prepletanje znanstvenih in tehnoloških zmogljivosti s potrebami trga. Posredno pa je v definiciji zajeta tudi dejavnost tistega, ki inovacijo uporablja. To je predvsem podjetje.

Komisija za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge je sprejela dosedaj 27 predlogov. Z namenom, da bi seznanjal ves kolektiv z racionalizacijskimi predlogi in vzpodbujal čimveč članov za sodelovanje, bo tovarniški časopis v nadaljevanjih objavljaval racionalizacijske predloge, njihove avtorje in rešitve.

Stanko Zamuda

Tov. Stanko Zamuda, mat. št. 1160, zaseda delovno mesto št. 12-001, skupinovodje anodne skupine, je vodstvu Alu-

Naši novatorji

minija poslal naslednji predlog za spremembo naprave pri dviganju anodnih vodnikov:

Predlagam, da bi sedanjo napravo za dviganje anodnih vodnikov zamenjali z bolj poenostavljeno pripravo, katere ne bo treba prenašati z žerjavi. Za prenos nosilca, katerega sedaj uporabljamo pri dviganju anodnih vodnikov, je žerjav zaposlen približno 6 ur dnevno. Zelo enostavne sponne bi zamenjale anodne nosilce in bi jih prenašali od peči do peči ročno.

V času, ko je ta predlog prišel do komisije za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge, je bil že uveden. Zato je tembolj razumljivo, da ga je priporočalo tudi vodstvo Aluminijskega zavoda.

Splošne osnove predloga

Anode v elektrolitskih pečeh odgorevajo približno za 2 cm na dan. Da ostaja višina anode enaka, je treba zgoraj dopipavati svežo anodno maso. Klini in anodni vodniki pomalem lezejo navzdol. Hod anodnih vodnikov v elektrolizi B je 650 mm. Vsakih 25 dni je treba anodni vodnik enkrat dvigniti. Za to opravilo je treba anodo pritrditi na anodni plašč in zagozde v sponah, ki povezujejo nosilec, in klin popustiti.

Po starem načinu smo za pritrditev anode na anodni plašč uporabljali dva posebna jarma iz nemagnetne pločevine.

Ta dva jarma je moral prenašati ali pulilni ali tovarni žerjav. Ker so peči raztresene po vsej elektrolizi, je bila poraba časa velika. Oba žerjava imata skupno žerjavno progo in tako je vedno prišlo do motenj pri ostalih opravilih.

Po predlogu tov. Stanka Zamude ima 8 spon, katerih vsaka tehta 10,2 kg. Z uporabo teh spon je možno obesiti anodo na anodni plašč brez uporabe jarmov. Spono je treba dati ob anodni klin, jo nasloniti na anodni plašč in pritrditi ob jemko okoli klina.

Možnost za uporabo take sponne je preveril tudi konstrukcijski oddelek. Že samo dejstvo, da od časa, ko so bile izdelane sponne, ne uporabljamo več jarmov, je dokaz, da je bila zamisel zamenjave jarmov s sponami izvedljiva in koristna.

Koristi predloga

1. Za dviganje anodnih vodnikov ne potrebujemo žerjava za prenos jarmov. Prej je bil za to delo žerjav angažiran 4 ure dnevno.
2. Delo dvigovanja anodnih vodnikov je lahko nemoteno, ker ni potrebno več čakati, kdaj bo žerjav prenesel jarma.
3. Dvig anodnih vodnikov je po potrebi možen tudi ob sobotah in nedeljah.
4. Zaradi velike zaposlenosti žerjavov je bilo često delo vzdrževanja ovirano. Pogo-

sto dela niso mogla biti opravljena z rednim delom in je bilo potrebno delati v nadurnem času.

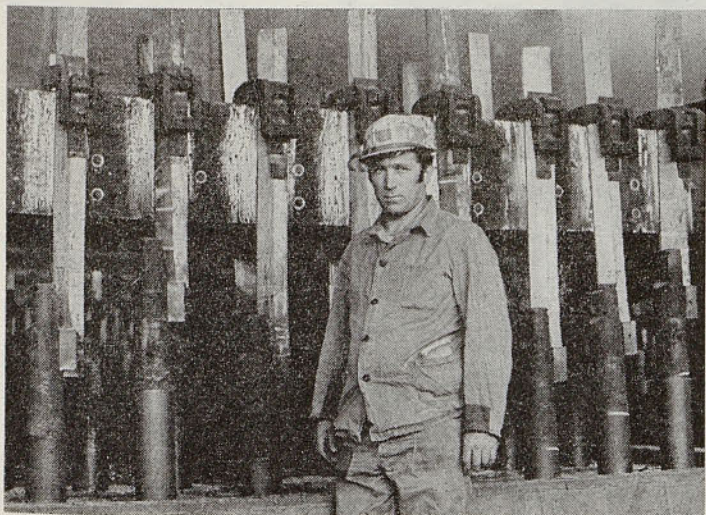
5. Za dviganje anodnih vodnikov na pečeh B-12 S bi morali nabaviti dva nova jarma. Z uporabo predlaganih spon to ni bilo potrebno.
6. Način opravljanja dela z izvršeno spremembo po predlogu tov. Zamude omogoča tudi večjo varnost pri delu.

Vseh zgoraj navedenih koristi ni mogoče dinarsko izraziti, kljub temu, da korist nedvomno obstaja.

Komisija je naredila samo kalkulacijo za razliko v stroških med dvema jarmoma, ki bi morali biti nabavljeni, in sponami, ki so bile nabavljene namesto jarmov. Jarmi bi bili stali 73.200 din, spona pa so stale 6.756 din. Prihranek je torej znašal 66.444 din. To je prihranek samo iz ene postavke, obstajajo pa še druge koristi.

Komisija za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge je predlagala DS TOZD aluminijski zavod, da prizna predlog kot **tehnično izboljšavo**.

Delavski svet TOZD aluminijski zavod je na seji 18. julija 1974 razpravljalo o racionalizatorskem predlogu tov. Stanka Zamude in sprejel sklep, da je predlog priznan kot **tehnična izboljšava**, avtorju pa je izplačati nagrado v enkratnem znesku 15.000 din.

Stanko Zamuda — novator

Graditelji haloškega vodovoda

Vsak začetek je težak

»Bojni posvet« pred akcijo

Demonstracija slovenskega »polavtomata«

DRUŽBENOPOLITIČNO IZOBRAŽEVANJE

SEMINAR NA BORLU

Koncem maja (23. in 24.) je bil na Borlu dvodnevni seminar za sindikalne delavce v TGA in IMPOL. Prijavljenih je bilo 100 članov iz TGA in 36 iz Impola. Program, katerega je pripravil RO sindikatov Slovenije, je zajemal te-le teme:

- Sindikati, organizacija delavskega razreda
- Organiziranost sindikatov
- Poverjenik in član IO v osnovni organizaciji sindikata — naloge
- Nekatere oblike dela v OO sindikata.

Program so podajali strokovni in družbenopolitični sodelavci RO sindikata Slovenije.

Marsikateri sindikalni delavec je ugotovil, kako mu je za uspešno delo med kolektivom potrebno dopolnilno znanje, kar je tudi večina prisotnih izrazila. K zelo dobremu uspehu seminarja je med drugim prispevalo tudi dejstvo, da je ta bil izven tovarniškega območja, kar je »dalo« popolno seminarsko vzdušje.

Študentske štipendije v šolskem letu 75/76

V tej številki objavljamo drugi in končni del razpisa izrednih študentskih štipendij za prihodnje šolsko leto. Sočasno objavljamo razpis rednih študentskih štipendij za strokovne šole — od poklicnih do fakultet.

V celoti bomo letos študentirali 112 študentov, od tega 71 izrednih — članov kolektiva — in 41 rednih.

Izredne študentske štipendije so odbori za kadre razpisali na osnovi nezasedenih ali neprijetno zasedenih delovnih mest in so razpisi namenjeni sodelavcem v TOZD. Vsak zainteresiran se naj na razpis prijavi z vlogo, naslovljeno na odbor za kadre v svoji TOZD ali DS skupnih služb. Odbori bodo vloge obravnavali in reševali v smislu veljavnega Pravilnika o izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju.

Redne študentske štipendije so odbori za kadre razpisali na osnovi kratkoročnega plana kadrov, to je: predvidenih potreb po strokovnih sodelavcih. Višina študentskih štipendij je urejena s samoupravnim sporazumom o študentiranju, katerega podpisniki so vse naše TOZD in DS Skupnih služb. V tem je predviden in uveden točkovni sistem — s tem, da se vrednost točke vsako leto spremeni v skladu s porastom življenjskih stroškov v SR Sloveniji. Ta sistem daje močan poudarek kvaliteti študija in hitrosti, kar je razvidno iz prikazane tabele.

VIŠINA ŠTIPENDIJE V LETU 1975

A — Učenci srednjih šol:

za zadostni uspeh	350 točk ali 440 din
za dober uspeh	400 točk ali 500 din
za prav dober uspeh	450 točk ali 560 din
za odličen uspeh	500 točk ali 620 din

B — Študenti višjih in visokih šol:

OCENA:

6,0— 6,5 ali 2,0—2,4	450 točk ali 560 din
6,6— 7,2 ali 2,5—2,9	500 točk ali 620 din
7,3— 7,9 ali 3,0—3,4	570 točk ali 710 din
8,0— 8,6 ali 3,5—3,9	650 točk ali 810 din
8,7— 9,3 ali 4,0—4,4	750 točk ali 940 din
9,4—10,0 ali 4,5—5,0	850 točk ali 1060 din

Študentom, ki obveznost za prejšnji letnik opravijo do septembra istega šolskega leta, je priznanih še 250 točk za vse naslednje leto, če pa to obveznost opravijo do decembra, se jim prizna 100 točk.

V TOZD TGA je v razpravi predlog samoupravnega sporazuma, v katerem je predvidenih k zgoraj navedenim točkam še 400 točk, kar nam sporazum tudi omogoča. In sicer 200 točk za manj razvito območje in 200 točk za študijske smeri (stroke): zdravstvo, šolstvo in tehniko. Pri vrednosti točke 1,25 da to še 500 din, po novi vrednosti točke pa celo še več.

Razpis študentskih štipendij za šolsko leto 1975/76

Na osnovi plana kadrov so odbori za kadre pri TOZD in DS Skupne službe sprejeli sklepe o razpisu študentskih štipendij:

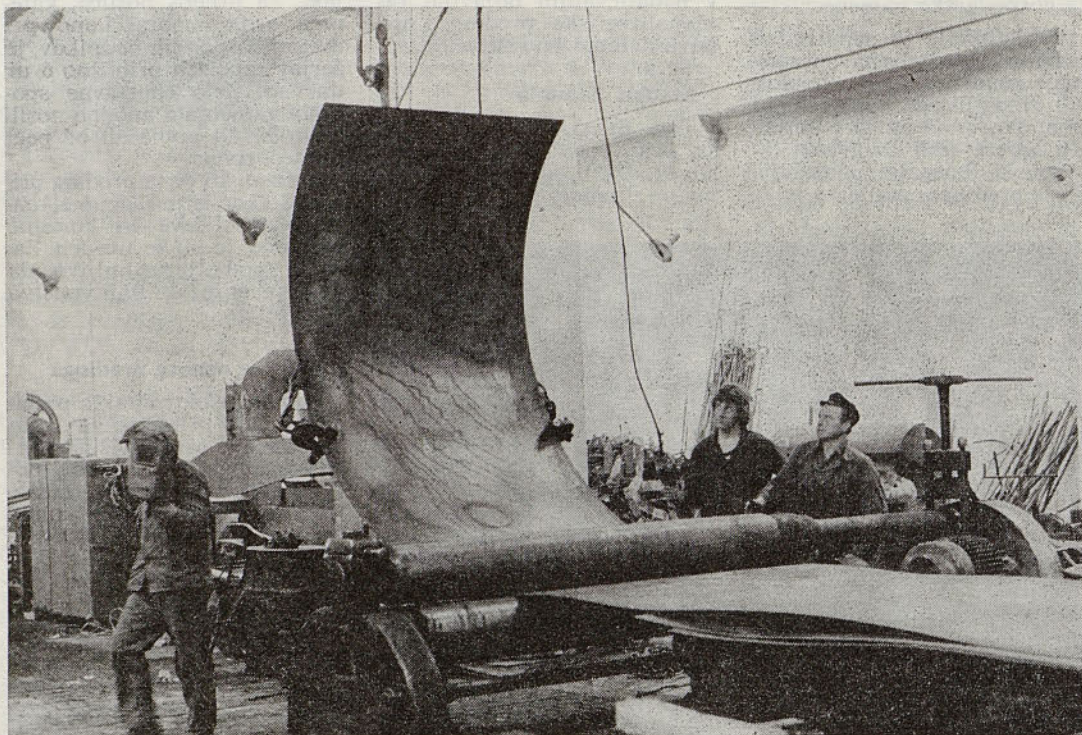
1. **TOZD GLINICA**
FNT — anorganska kemija 1 študentska štipendija
2. **TOZD ALUMINIJ**
FNT — metalurgija 2 študentski študenti
Fakulteta za elektroniko — jaki tok, industrijska elektrotehnika 1 študentska štipendija
TSS — metalurgija (v Ljubljani) 3 študentske študentije
Poklicna šola za industrijske kovinarje pri TAM — oddelek za livarje 25 študentski študenti
3. **TOZD VZDRŽEVANJE**
Fakulteta za strojništvo — tehnolog 2 študentski študenti
Fakulteta za elektrotehniko — industrijska elektronika 1 študentska štipendija
4. **DS SKUPNE SLUŽBE**
Ekonomski fakulteta ali VEKŠ
— finančna smer 1 študentska štipendija
— zunanja trgovina 1 študentska štipendija
— splošna komerciala 1 študentska štipendija
FNT — kemija — tehnolog 1 študentska štipendija
Fakulteta za strojništvo — konstruktor 1 študentska štipendija

Interesenti naj v svoji vlogi (prošnjo je treba napisati na obrazcu 1,65) točno navedejo, za katero TOZD ali DS Skupne službe se prijavljajo in naj priložijo te-le dokumente:

- prepis zadnjega šolskega spričevala ali potrdilo o opravljenih izpitih (študenti),
- potrdilo o skupnem gospodinjstvu,
- potrdilo o premoženjskem stanju družine.

Prijave sprejemamo do vključno 15. julija 1975 na naslov:

Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo, Kadrovsko-socialni sektor — Izobraževalni center.

Krivljenje II

Z MLADINSKE AKCIJE:

Mladinskim delovnim brigadam je pri graditvi naše domovine pripadlo pomembno mesto. Kljub velikemu napred-

V prvi izmeni letošnje akcije sta sodelovali dve brigadi. Bazovška brigada je bila sestavljena iz dveh razredov

POMAGALI SMO GRADITI HALOŠKI VODOVOD

Graditelji vodovoda

ku, ki smo ga dosegli na vseh področjih, pa nas dejstvo, da so pri nas še nerazvita območ-

gimnazije iz Ajdovščine, v brigadi Dušana Kvedra pa so sodelovali mladi delavci iz po-

Lopata je res uporabno orodje

ja, vzpodbuja k novim akcijam.

Mladina se je, zvesta tradiciji svojih prednikov, med prvimi spoprijela z nalogami za pomoč nerazvitim.

Tudi v Halozah se je letos začela republiška mladinska delovna akcija Haloze 75. V petih izmenah bodo mladi iz naše ožje domovine sodelovali pri gradnji vodovoda na trasi od Lancove vasi do Majšperka. Že v letošnjem oktobru bodo prebivalci tega dela Haloz imeli pitno vodo.

Težko pričakovana pomoč

dravske regije in učenci v gospodarstvu.

TGA Kidričevo je dostojno zastopal Roman Štumberger,

ki je tudi dobil pohvalo komandanta akcije.

V 21 dneh so izkopali 4 km jarkov, položili cevi in jih zasuli.

Tudi mladi iz TGA smo se vključili v to delovno akcijo.

lu pokazali žulji. Toda nihče ni stokal. Nismo hoteli zaostajati za brigadirji, ki so bili navajeni težkega dela, saj je bil njihov predzadnji dan v brigadi.

Po izdatni malici, ki nam je dala novih moči, smo hitro do-

To ni bila naša prva tovrstna akcija. Tudi na Kozjanskem smo po potresu pomagali ljudem pri obnovi njihovih domov.

Humanitarne akcije so ena od številnih nalog, katere smo si določili v našem delovnem načrtu. Njihova uresničitev pa ni odvisna samo od nas.

Upamo, da bomo v bodoče tudi v podjetju deležni še večjega razumevanja.

Jože Furman

Prodiramo vedno globlje

V soboto, 7. junija, smo skupaj z brigadirji kopali na trasi vodovoda v Majšperku.

Vabilu za akcijo so se poleg mladincev, zaposlenih v TGA, odzvali tudi naši štipendisti. Naša mladinska organizacija ima s štipendisti stalne zveze, saj ti sestavljajo eno od osnovnih organizacij ZSMS. Naš poziv je pritegnil tudi nekaj mladincev iz naselja Kidričevo.

segli »normo«, ki nam je bila zjutraj zadana. Dela smo nadaljevali na novem odseku in ga do štirinajste ure dobršen del izkopali.

Po mnenju komande, smo bili najboljša skupina, ki jim je pomagala pri delu.

Po kosilu so brigadirji organizirali športna srečanja, zvečer pa so nas povabili na recital ob tabornem ognju.

Roke in noge so bile od naporenega dela težke, zato smo se kmalu poslovili od naših prijateljev v brigadirskih uniformah, z željo, da se kmalu spet dobimo v Halozah na novi delovni akciji.

Rabat za nekadilce

Več ameriških avtomobilskih zavarovalnic, med njimi tudi The Farmers Insurance Group, to je tretja največja zavarovalnica v ZDA, daje nekadilcem rabat pri plačilu premije, od 18 do 20 odst.

To stališče zavarovalnice ni v zvezi s tem, da bi kajenje vplivalo na vozniške sposobnosti voznika, n.p.r. kopičenje ogljikovega monoksida v avtomobilu. Zavarovalnica utemeljuje svoj sklep takole: Vsakdo, ki je sposoben takšne samodisciplin, da ne kadil, bo tudi v različnih kočljivih situacijah ravnal tako, da bo nastala čim manjša škoda. Na koncu še dodajajo, da tega sicer ne morejo dokazati, vendar pa so o tem trdno prepričani.

Teren ni lahek

Kljub prosti soboti in rani uri, nas je nad 30 v soboto ob šestih prijelo za krampe in lopate. Na marsikateri roki, ne vajeni takega dela, so se kma-

46 PROSILCEM odobreni krediti

— SVET ZA SAMOUPRAVLJANJE, ŽIVLJENJSKA VPRAŠANJA DELAVCEV IN OBVEŠČANJE:

Na seji 30. maja 1975 je svet za samoupravljanje, življenjska vprašanja delavcev in obveščanje, ugotovil, da so vsi delavski sveti TOZD in delovne skupnosti skupnih služb potrdili prioriteto listo prosilcev za dodelitev posojila za individualno izgradnjo (novogradnje), pri čemer je delavski svet TOZD vzdrževanje predlagal, da je treba na prioritetni listi brisati pripis »ni nujno«. Ta predlog je svet imel za umesten, zato je sklenil, da bo pri vseh prosilcih takšen pripis črtan. Svet pa ni mogel sprejeti predloga delavskega sveta delovne skupnosti skupnih služb, da bi bila dodeljena cela možna vsota kredita tistim, ki prosijo za posojilo prvič, ampak bi jim to vsoto izplačali v dveh ali treh obrokih, ker je tak predlog v nasprotju z 8. členom pravilnika o kreditiranju izgradnje, nakupa in adaptacij stanovanjskih hiš iz sklada skupne porabe.

Na osnovi sprejete prioritete liste je svet za samoupravljanje, življenjska vprašanja delavcev in obveščanje razdelil razpoložljiva sredstva po VIII. natečaju o dodelitvi posojila za izgradnjo in nakup stanovanjskih hiš v znesku din 1.923.000 naslednjim prosilcem:

1. Francu Korparju iz TOZD vzdrževanje 35.000 din
2. Jakobu Šoharju iz TOZD tovarna glinice 30.000 din
3. Stanku Megliču iz TOZD vzdrževanje 10.000 din
4. Martinu Zagoranskemu iz TOZD tovarna glinice 100.000 din
5. Zlati in Viktorju Hazabentu iz TOZD vzdrževanje 15.000 din
6. Jožetu Toplaku iz TOZD tovarna Aluminija 35.000 din
7. Vinku Kovačecu iz TOZD tovarna glinice 19.500 din
8. Jožetu Perkoviču iz TOZD tovarna glinice 100.000 din
9. Janezu Mohorku iz TOZD tovarna glinice 15.000 din
10. Alojzu Zupaniču iz TOZD vzdrževanje 18.000 din
11. Ludviku Arnušu iz TOZD vzdrževanje 22.000 din
12. Gabrieli in Srečku Premožiču iz TOZD tovarna aluminija 13.000 din
13. Slavku Janžekoviču iz TOZD tovarna glinice 18.000 din
14. Francu Jakobu iz TOZD tovarna glinice 30.000 din
15. Ladislavu Fajtu iz TOZD vzdrževanje 14.000 din
16. Francu Ozmeču iz TOZD tovarna aluminija 32.000 din
17. Alojzu Korniku iz TOZD vzdrževanje 18.000 din
18. Jerneju Sirovniku iz TOZD tovarna glinice 25.000 din
19. Aniči in Janku Salamunu iz TOZD vzdrževanje 10.000 din
20. Ivanu Ivančiču iz TOZD tovarna glinice 75.000 din
21. Jožetu Menoniju iz TOZD vzdrževanje 100.000 din
22. Heleni in Vekoslavu Gašpariču iz TOZD vzdrževanje 40.000 din
23. Francu Korenu iz TOZD tovarna glinice 100.000 din
24. Slavici in Edvardu Menoniju iz TOZD vzdrževanje 10.000 din
25. Jožetu Zamudi iz delovne skupnosti Skupnih služb 80.000 din
26. Angela Premužič iz del. skupnosti Skupnih služb 100.000 din
27. Milanu in Nadi Tominc iz TOZD vzdrževanje 100.000 din
28. Francu Panikvarju iz TOZD vzdrževanje 50.000 din
29. Vinku Topolovcu iz delovne skupnosti Skup. služb 20.000 din
30. Francu Weissbacherju iz TOZD vzdrževanje 100.000 din
31. Veri Dobljekarjevi iz del. skupnosti Skupnih služb 40.000 din
32. Ferdinandu Zavrtniku iz del. skupnosti Skup. služb 20.000 din
33. Martinu Soriju iz TOZD promet 40.000 din
34. Stefanu Hanžekoviču iz TOZD tovarna glinice 75.000 din
35. Francu Znidarju iz TOZD promet 100.000 din
36. Elfridi Kac iz delovne skupnosti Skupnih služb 18.000 din
37. Ivanu Ozimeču iz TOZD vzdrževanje 18.000 din
38. Janezu Lesjaku iz TOZD vzdrževanje 15.000 din
39. Kristini in Ivanu Horvatu iz TOZD vzdrževanje 20.000 din
40. Jakobu Vindišu iz TOZD tovarna aluminija 22.000 din
41. Klotildi Letonja iz TOZD tovarna glinice 22.000 din
42. Jakobu Zajšekju iz TOZD tovarna glinice 60.000 din
43. Francu Svenšekju iz TOZD vzdrževanje 30.000 din
44. Ivanu Fajtu iz delovne skupnosti Skupnih služb 50.000 din
45. Janezu Gajserju iz TOZD vzdrževanje 18.000 din
46. Stanislavu Erbusu iz delovne skupnosti Skup. služb 40.000 din.

Gliničarja

V skladu z določili 14. člena pravilnika o kreditiranju izgradnje, nakupa in adaptacij stanovanjskih hiš iz sklada skupne porabe sme vsakdo, ki je sodeloval na natečaju, pa ni uspel ali ni v celoti uspel glede višine posojila ali odplačilnega roka, zahtevati preizkus sklepa v roku 15 dni. O zahtevi za preizkus sklepa bo odločal DS TGA.

Pri odobritvi posojila Francu Weissbacherju iz TOZD vzdrževanje je bilo sklenjeno, da lahko koristi posojilo le v soglasju z nadzornim organom.

USKLAJEVANJE SPORAZUMA O DELITVI OD

— KOMISIJA ZA OBRAVNAVANJE DELITVE DOHODKA IN OSEBNIH DOHODKOV

Komisija za obravnavanje delitve dohodka in osebnih dohodkov je na 14. redni seji 29. maja 1975 ugotovila, da zbori delavcev v TOZD vzdrževanje in v TOZD promet niso sprejeli samoupravnega sporazuma o ugotavljanju celotnega dohodka, materialnih stroškov in delitvi dohodka.

Komisija je zaradi tega sklenila, da je potrebno sporazum uskladiti in je za usklajevanje določila naslednji postopek:

1. direktorji TOZD in pomočnik glavnega direktorja za skupne

službe imenujejo skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami v TOZD oz. DS SS enega predstavnika v strokovno komisijo za pripravo predloga za usklajevanje samoupravnega sporazuma; pri delu komisije sodelujeta tudi finančni sektor in sektor za organizacijo in načrtovanje. Rok za imenovanje predstavnikov je 4. junij 1975.

2. predlog dopolnitve samoupravnega sporazuma mora biti predložen v razpravo komisiji za obravnavanje delitve dohodka in osebnih dohodkov do 15. junija 1975.

Na osnovi takega sklepa komisije za obravnavanje delitve dohodka in osebnih dohodkov so bili v določenem roku imenovani predstavniki v strokovno komisijo:

- Radenko Salemovič, dipl. ing., iz TOZD tovarna glinice
 - Stojan Kerbler, dipl. ing., iz TOZD tovarna aluminija
 - Viktor Prelog iz TOZD promet
 - Viktor Markovič iz TOZD vzdrževanje
 - Ivan Gerjovič iz delovne skupnosti Skupnih služb.
- Strokovna komisija se je sestala 5. junija 1975. Za predsednika si je izvolila Viktorja Markoviča iz TOZD vzdrževanje in se dogovorila za nadaljnji potek dela.

Odbor za kadre TOZD tovarna aluminija je na 20. redni seji 19. maja 1975 razpravljal o predlogu kadrovskega-socialnega sektorja št. 622/75 — Ing. KI/VR glede razpisa internih štipendij za izredni študij in je v skladu s 40. čl. Pravilnika o izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju — pomoč pri izrednem študiju — sprejel naslednji

sklep

Odbor za kadre TOZD tovarna aluminija sklene, da razpiše naslednje interne štipendije za pomoč pri študiju:

1. višji šoli — smer elektro	2 štipendiji
2. višji šoli — smer kemija	2 štipendiji
3. višji šoli — smer strojništvo	2 štipendiji
4. višji šoli — smer metalurgija	1 štipendija
5. srednji šoli — smer elektro	1 štipendija
6. srednji šoli — smer metalurgija	2 štipendiji
7. srednji šoli — smer strojništvo	2 štipendiji
8. šola za organizacijo dela	2 štipendiji

Roka za prijave je 30 dni — v izobraževalnem centru podjetja ali na sedežu TOZD.

Odbor za kadre TOZD vzdrževanje je 22. maja 1975 razpravljal o dopisu št. 623 z dne 5. maja 1975 kadrovskega-socialnega sektorja v zvezi z internimi razpisi štipendij za izredni študij.

Odbor je v skladu s 40. členom Pravilnika o izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju sprejel naslednji

sklep:

V skladu s 40. členom Pravilnika o izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju razpisuje odbor za kadre TOZD vzdrževanje štipendije — pomoč pri izrednem študiju — na:

1. visoki šoli — smer strojništvo	1 štip.
2. višji šoli — smer stroj. tehnol.	1 štip.
3. višji šoli — smer strojništvo — tehn. energ.	1 štip.
4. višji šoli — smer strojništvo ali elektro	2 štip.
5. višji šoli — smer strojništvo	1 štip.
6. višji šoli — smer elektro	1 štip.
7. višji šoli — smer gradbeništvo	1 štip.
8. višji šoli — smer strojništvo ali elektro ali gradbeništvo ali organizacija dela	5 štip.
9. višji šoli	1 štip.
10. srednji šoli — smer strojništvo	1 štip.
11. administrativni šoli	2 štip.
12. delovodski šoli — smer strojništvo	3 štip.
13. poklicni šoli za kovinarje	5 štip.

Štipendije — pomoč pri izrednem študiju — bodo objavljene interno.

Rok za prijave je 30 dni — v izobraževalnem centru podjetja ali na sedežu TOZD.

PRIORITETNE LISTE ZA DODELJEVANJE STANOVANJ

— USKLAJEVALNO Telo ZA USKLAJITEV PRIORITETNE LISTE ZA DODELITEV STANOVANJ

Delavski svet TOZD vzdrževanje ni podal soglasja k prioritetni listi za dodelitev stanovanj, zato je bilo potrebno imenovati usklajevalno telo. Usklajevalno telo sestavljata po 2 člana iz vsake TOZD in delovne skupnosti skupnih služb, imenovanih po delavskih svetih TOZD in DS SS.

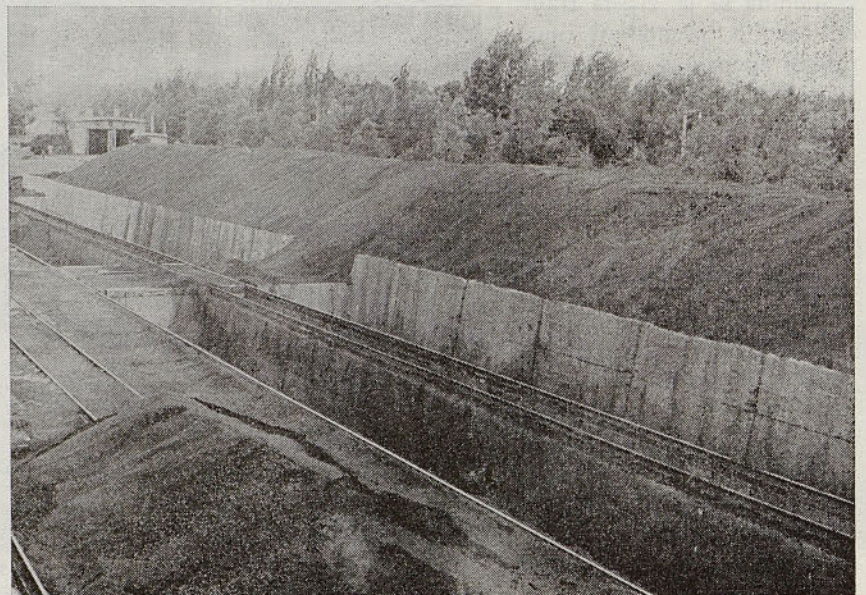
Usklajevalno telo na 1. redni seji 28. maja 1975 ni prišlo do soglasja za sprejem prioritete liste; podan je bil predlog, da naj bo ime-

novana posebna komisija, ki si naj ogleda stanovanja vseh tistih 25 prosilcev, ki so po II. prioritetni listi dobili po 300 točk za težavne stanovanjske razmere. Tak predlog ni bil najbolj umesten in ker delavski svet TOZD vzdrževanje ni v svojem sklepu preciziral, zakaj prioritete liste ne sprejme, je predsednik sveta za samoupravljanje, življenjska vprašanja delavcev in obveščanje predlagal delavskemu svetu TOZD vzdrževanje, da ponovno razpravi o prioritetni listi in precizira svoje zahteve. Delavski svet TOZD vzdrževanje j ena seji 6. jun. 1975 o prioritetni listi ponovno razpravljala in jo spre-

jel s tem, da je tov Kristini Lubaj in tov. Mariji Kranjc, obema iz TOZD vzdrževanje, treba dodati 300 točk.

Usklajevalno telo je na seji 11. junija 1975 o sklepu delavskega TOZD vzdrževanje razpravljalo in ga sprejelo. Zaradi tega je predlagalo vsem delavskim svetom TOZD in delovne skupnosti Skupnih služb, da ponovno razpravljajo o prioritetni listi za dodeljevanje stanovanj in jo sprejmejo z dopolnitvijo, da je treba dodati Kristini Lubaj in Mariji Kranjc 300 točk za težavne stanovanjske razmere.

KA

Skladišče premoga

Kdaj bomo v naši OZD zadovoljivo uredili informiranje?

Skoraj več ne mine dan, da ne bi slišali kaj novega v zvezi s samoupravljanjem, delovanjem delovnih in sindikalnih skupin, pa še marsikaj o tem, kar je povezano z današnjim samoupravnim sistemom in samoodločanjem delovnega človeka.

Zadnje čase smo tudi pričeli raznim neljubim zadevam in neodgovornemu ravnanju, saj si drugače ni mogoče predstavljati primerov, ko posamezni člani komisij ali celo predsedniki nenadoma zahtevajo, da bi jih razrešili, da dajejo odpoved na svoje funkcije v samoupravnih organih in podobno.

Ce bi iz vsakega TOZD kdo poročal o raznih pomanjkljivostih, nerešenih problemih in zadevah, potem bi morda dobili jasnejšo sliko, kot je ta sedaj, ko največkrat poročamo le iz ene TOZD, v kateri želimo obveščanje vsaj po posrednih željah in možnostih urediti tako, da bi bilo čimbolj popolno in objektivno, brez vsakega pretiravanja ali prikrievanja določenih pomanjkljivosti.

Ponovno seveda poudarjam, da je našemu obveščanju potrebno dati krepak impulsa, saj se tako ne bo več dalo dolgo naprej, ko člani kolektiva eden drugega sprašujejo.

Kje je torej iskati krivdo ali krivce za tako pomanjkljivo obveščanje? Nič ne bom pretiral, če povem, da smo v naši delovni organizaciji resnično mnogo premalo storili za uspešno obveščanje in informiranje članov — tako od sindikata do osnovnih organizacij ZK v TOZD in ostalih organov samoupravljanja.

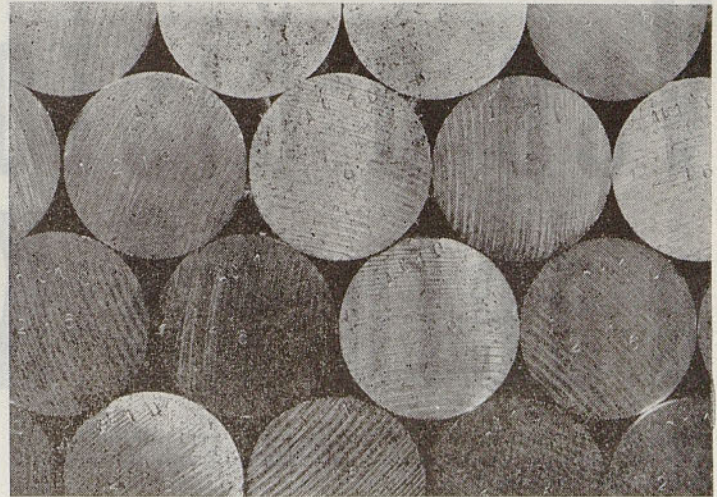
Naše sindikalne skupine so z enkrat samo še nekakšna formalnost, katero smo uvedli pač zato, ker je tako narekoval nov način sindikalne organiziranosti. Da je temu res tako, me je domala povsem prepričala aktualna oddaja Ljubljanske televizije v ponedeljek, 19. maja 1975 ob 19. uri, ko je v aktualni oddaji »ODLOČAMO« bilo govora o delovanju delovnih skupin v tovarni cementa in salonitnih plošč v Anhovem. Vsak, ki se za take oddaje zanima in si jih je ogledal, mi bo dal prav. Vsi, ki so v njej sodelovali, so povedali nekaj, kar resnično pomeni pravo

ali pripombah bilo razpravljano, kaj je bilo sklenjeno.

To je le delček iz te resnično zanimive oddaje, katere ne bi smel zamuditi noben naš sodelavec, predvsem pa ne tisti, ki delujejo na samoupravnih področjih, saj bi se lahko marsikaj naučili, pa tudi prevzeli vse tisto, kar bi bilo za nas in za naše razmere sprejemljivo, logično in tudi koristno.

Komu naj danes zastavimo vprašanje, zakaj je tako pri nas? Ugotovljeno je tudi to, da tiste sindikalne skupine, v katerih si skupaj prizadevajo in kjer poverjeniki dobivajo potrebno pomoč, še precej uspešno delujejo in so vsaj delno bolj informirani od ostalih, kjer ni zanimanja — ne pri bivših sindikalnih delavcih, članih ZK in ostalih vodstvenih in vodilnih kadrih v posamezni TOZD.

Kaj nam danes koristijo člani, bodisi DS TGA ali pa DS TOZD,

Gnetna zlitina

ampak si predvsem želim, da bi se naš način obveščanja in informiranja delavcev v mnogem spremenil. Tu pa seveda moramo s svojimi idejami in predlogi sodelovati prav vsi.

Ne čudim se danes več temu, če ljudje po končanem zboru delavcev ugotavljajo, da ne vedo, zakaj so sploh bili na zboru in zakaj jim gradivo ni bilo po njihovih sindikalnih poverjenikih ali drugih posredovano in poprej obrazloženo, saj bi tako mnogo lažje, hitreje in uspešneje sodelovali v razpravah in v samem odločanju. Pa tudi zbori ne bi več trajali po dve in več ur, ampak bi bili uspešnejše končani že mnogo prej. Tudi vse večji odpor do tega, da se delavec udeležuje zbora ali ostalih sestankov (razen ZK in morda sindikata) je pripisati predvsem temu, ker delavec ni predhodno izčrpno seznanjen, o čemer bodo konkretnije razpravljali in odločali, pa se zaradi tega počuti opeharjenega, prevaranega; predvsem še, če se po končanih zborih najdejo tudi taki, kateri jim govorijo, kako so ga polomili, da so glasovali za tak ali drugačen samoupravni sporazum, pravilnik ali kaj drugega.

Resnici na ljubo je treba povedati tudi to, da v zadnjem času krožijo v kolektivno raznovrstne in zelo različne vesti o doseženem nadplanskem dohodku v TOZD tovarna aluminija.

Te nekateri usmerjajo v svoj prid in begajo ostale delavce!

IN ZAKAJ TAKO? ZATO, KER IMAMO POMANJKLJIVO OBVEŠČANJE IN INFORMIRANJE!

In kako sedaj naprej? Odločno se moramo zavedati naše velike odgovornosti, pa storiti vse, kar je v naših močeh, da bomo informativni sistem čimprej odločno izboljšali. To je obveznost sindikalnih organizacij v TOZD kot tudi vseh ostalih dejavnikov — od članov ZK pa do zadnjega delavca v naši skupni verigi tehnološkega procesa. Nujno potrebno je najti osebe, ki bodo resnično odgovorni za hitro, točno in konkretno obveščanje, saj bomo le tako lahko u-

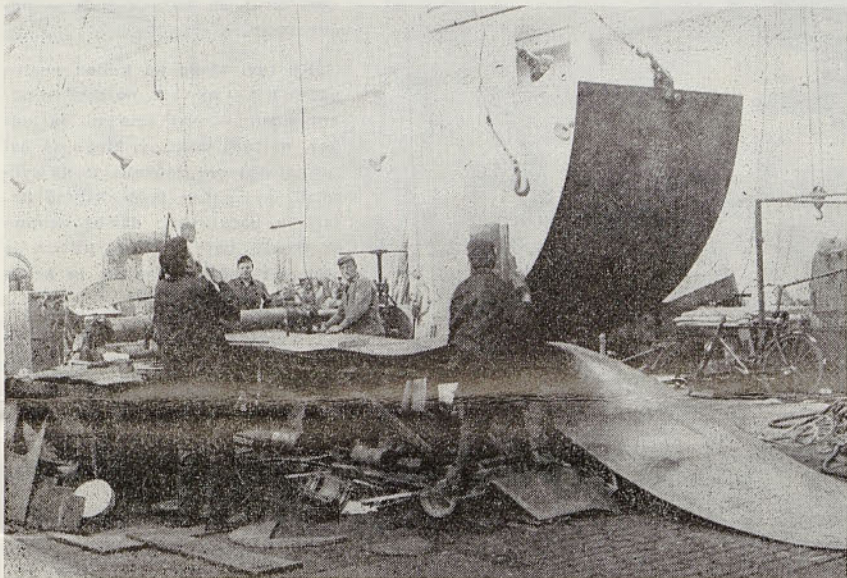
spešni tudi pri nadaljnjem delu v proizvodnji, pa tudi pri nadaljnjem razvijanju in utrjevanju samoupravnega mehanizma v TGA.

Našemu delavcu lahko mnogo pove in pomeni že dobro pripravljena krajša informacija, če je sestavljena tako, da je razumljiva slehernemu našemu proizvajalcu. Večkrat smo tudi že ugotavljali, da mnogo predolge seje in sestanki — od sindikata, ZK pa do organov samoupravljanja — dosegaajo povsem nasprotno učinke od zaželenih, saj je povsem razumljivo in logično, če po 8-urnem delu še morajo posedati po dve, tri ali celo več ur na sestanku, da to ne more biti uspešno in ni niti opravičljivo logično. Če bomo končno pričeli reševati probleme tam, kjer dejansko so, potem ne bomo več poslušali od mnogih proizvajalcev, da jih nekdo s hitrimi in nepravilnimi seji ali sestanki želi opehariti, oziroma, da obstaja določena želja po tem, da bi določene zadeve hitro spravljali z dnevnega reda.

Vsem, ki mislijo drugače, priporočam, da rahločutno prislutnjejo mnenjem pretežne večine delavcev v TOZD, pa bodo kaj hitro spoznali, da v našem sistemu informiranja in obveščanja resnično ni vse tako, kot smo si in kot si še vedno želimo. Morebitna preobremenjenost tokrat ne bi smela biti vprašanje; ta problem je potrebno rešiti, preobremenjene ljudi pa razrešiti ali pa jim naložiti le toliko posla, kolikor ga zmorejo!

Vsekakor pa še enkrat poudarjam našo skupno željo, da bi se s takimi in podobnimi problemi oglasili iz vseh temeljnih organizacij združenega dela, iz vseh sindikalnih in osnovnih organizacij zveze komunistov. Le s skupnimi napori bomo namreč lažje rešili zahteve in pereč problem sedanjega informiranja, v bodoče pa tudi s strani našega časnika izrinili take ali podobne sestavke!

mf.—

Krivljenje I

jejo o raznih problemih, katere si največkrat ljudje tolmačijo po svoje in jih tako tudi prenašajo dalje v svoja okolja, kot tudi v druge TOZD.

O takih problemih pa danes ne bi več toliko govorili, če bi že v začetku ustanavljanja TOZD imeli bolj pripravljene koncepte sistematskega obveščanja naših članov delovne skupnosti, kar velja tudi za čas, ko smo se pripravljali na združitev, o kateri danes vemo kaj malo; razen seveda tega, da smo združeni. Čeprav se je namreč DS SOZD sestel že večkrat, sem le enkrat ali dvakrat zasledil informacijo o tem, pa še to precej skopo, ki ne zadovoljuje naših delavcev v TGA.

odločanje delavcev in pravilno usmeritev v bodoči, celovitejši sistem delavskega samoupravljanja v naših temeljnih organizacijah združenega dela. Delovna skupina, ki ima v svoji sredini delegate delavskega sveta in predsednika delovne skupine, redno sprejema gradivo od za to odgovornih služb v podjetju. Potem to gradivo skupno obravnavajo, sestavijo o razpravi zapisnik in ga izročijo v nadaljnjo obravnavo, sklepanje in odločanje. Odločitve in sprejeti sklepi so potem objavljeni v posebnem informatorju — biltenu, ki izhaja vsak teden ali po potrebi celo dvakrat, in se vračajo nazaj med delavce, ki sestavljajo delovno skupino, kjer takoj dobijo konkretno obrazložitev, kaj je o njihovih predlogih

če ti zadržijo vse, o čemer odločajo in razpravljajo, za sebe in ne posredujejo dalje svojim sodelavcem — volilcem. Zelo pametno in domala nujno potrebno je, da bi iz sindikalnih ali delovnih skupin bili delegati v delavskih svetih, ki bi redno kontaktno sodelovali v svojem krogu in vanje prenašali vse pozitivne zamisli, predloge in pripombe — iz baze navzgor in seveda obratno.

Morda bom doživel tudi kakšen očitok, da ni vse tako, kot sem napisal v tem sestavku, toda pretežna večina mi bo dala prav, saj živim in delam v sredini, ki misli enako. Moja želja kot člana delovne skupnosti ni v tem, da bi le kritiziral in ugotavljal napake,

Nate čakam

Ko v jutranji zlati zarji mlado jutro se rodi, že nestrpno nate čakam, da v njem se ti mi oglasiš.

Oh, zapoj mi drobna ptička, saj pomlad je spet prišla. Tebi zopet bo lepo, a meni v srcu je hudo.

Eno rožico sem ljubil, življenje dal bi za njo. Zdaj pa drug jo je utrgal, oh kako mi je težko.

Težko sem čakal na pomlad, na cvetoči sončni maj, na dekle, ki zdaj je ni, pustila mi je bol, gorje.

Vrni deklica se k meni, svojo mi podaj roko. Mar ne vidiš, da te ljubim kot nikdar nihče te ne bo.

Ne preziraj mi ljubezni, sreče, ki ti jo želim. Naj zvestoba naju združi, želje vse ti izpolnim.

Naj ne bo to zadnja pesem, ki ti pojem jo dekle. Naj ne bo mi mislim kraja, ki spremljajo povsod te.

Odpad

K članku:

Poglejmo resnici v oči

Vse o čistoči v naselju in o delu KS Kidričevo

Čeprav nisem član vašega kolektiva, sem pa večletni občan Kidričevega, zato upam, da boste upoštevali odgovor na omenjeni članek tov. Mogeja.

Ker se omenjeni pisec članka večkrat oglašja o problemih v naselju ali o delu KS Kidričevo, katere občan je sam, moram podati naslednje pripombe, ki so občanom v naselju sicer znane.

Kar se tiče čistoče v naselju, kot poudarja: čiščenje spomladi in v jeseni —, je jasno, da listje pada z drevja, pa ga ni moč očistiti po celotnem naselju. Kljub temu pa vemo, da vsako jesen privatniki pridno grabljajo listje v naselju.

Tov. Moge pozablja, da nima KS delavcev samo za čiščenje naselja, niti ni za vse odgovorna KS. Hišni sveti si morajo sami očistiti prostor pred blokom, kar nekateri pridno izvajajo in tudi marljivo urejajo zelenice in grede. Da pa je kraj tako zapuščen, kot to trdi tov. Moge, se ne bi strinjal, pa tudi občani so takega mnenja. Tudi, kar v naselju pripada KS, je bilo urejeno. To lahko trdim na osnovi lastnih izkušenj, ko sem sam delal pri urejanju zelenic, gred ipd. Pozabljamo pa: tisti, ki zanemarjajo ali uničujejo trud drugih, pa mislijo, da delajo škodo KS, se hudo motijo, ker vse to sami plačujemo in delamo škodo sebi.

Preveč se poimensko razdajamo za napake, morali bi jih reševati skupno. Dokler v Kidričevem ne bo odloka o zaščiti zelenic ipd., do tega časa bo problem ostal. Slediti morajo ukrepi in kazni ne glede na posledice! Katerikoli obiskovalec pride v Kidričevo, nam zavida pogoje za urejanje kraja. Moramo pa priznati, da smo preveč zaprti vase, zato smo tudi tako občutljivi za vsako malenkost. Da pa pisec omenja delovanje HS, vemo, kaj je temu vzrok. Stanovanci se skupno odločajo za akcijo, npr. za čiščenje naselja. Moramo pa zopet poudariti, da so zaradi nesoglasja krivi nekateri, ki se obnašajo nepravilno, ker mislijo, če je zdravnik ali ing., da njemu ni potrebno sodelovati. S tem pa podcenjujejo ostale, ki so za urejanje naselja.

Za vzgled bi lahko poimenovali prejšnjega predsednika SO Velenje, ki je sam sodeloval v akciji.

stva vložena v druge namene, ni pa bilo s tem omejeno delo v naselju.

Nadalje predlaga tov. Moge KS naslednjo rešitev:

ramo se zavedati, da so to dodatni stroški stanovalcev. Menda vedo stanovalci o tem sami odločati. Ko pa tov. Moge na koncu omenja, da smo vsi stanovalci za čistočo v naselju, se z njim popol-

misli, da bi kdo postal s tem popularen. Danes imamo drugačen način reševanja problemov, ker papir pač vse prenese. To zadnji čas pogosto opažamo. Treba bo konkretno začeti delati in se vključevati v akcije. S takšnimi problemi in predlogi se že dolgo ubadamo, ni pa vse tako črno, kot tov. Moge omenja. Vzroki so med nami, ker ne najdemo enotnega odgovora, enotnega stališča o vseh vprašanih in kajpak tudi — odgovornost.

Ko tov. Moge na koncu poziva odbor KS — ne vem, na kakšen odbor misli —, saj smo vsi ta odbor, pa tudi sam tov. Moge na čelu; zato bi mu dobronamerno svetoval, naj začne bolj aktivno delati in sodelovati, da bi skupno odstranili tiste napake, katere je prikazal občanom v KS in kraju samem.

Torej tov. Moge, pričakujemo konkretno delo. Ne samo na papirju. Pa brez zamere!

Konrad Zorec

Iz našega fotoarhiva

jah s stanovalci ter s tem tudi dokazal, da ni podcenjeval drugih s takšnim delovanjem; skupni uspehi so bili tudi njegov.

O zemljiškem skladu, mislim, da ne moremo trditi, da ni bilo iz teh sredstev nič vložnega, po drugi strani pa moramo tudi priznati, da so bila menda res kakšna sred-

stvine, namreč, da bi prispevali stanovalci, sem odločno proti takšnemu mnenju, ker občani že plačujejo v te namene. Rajši si enkrat povejmo resnico, da ni problem v sredstvih, temveč v odsotnosti spoznanja, da si dolžan delati za svoje okolje, v katerem živiš in se vsaj 2-krat letno vključiti v akcijo »Uredimo svoj kraj« — spomladi in v jeseni. Zastran akcije šole pa vidimo, da je letos temeljito pomogla pri čiščenju v naselju; gledali smo jih, kako marljivo so delali, pomagali pa jim nismo.

Ker pa je bilo govora o kantah za smeti, bi tudi o tem dal svojo pripombo. Tudi tukaj ne bi bilo problemov, če stanovalci ne bi metali v kante vse — od papirja do steklenice, vse, kar ne spada v kante. Potem bi bilo zadosti kant. Ko pa prirejamo akcije za odvoz »stare šare«, je ni zadosti, ker je ne pripravijo. Kljub temu je treba nadaljevati z akcijami za odvoz nepotrebne materiala v stanovanjih (stare šare).

Z nabavo kesonov pa ni tako enostavno, kot si to nekdo zamišlja. Odvoz pepela od centralne kurjave tudi na tako enostaven. Mo-

noma strinjam, nikakor pa se ne strinjam s tem, ko trdi, zakaj čakamo na nekoga, ki bo to očistil.

Tov. Mogeju pa naslednje:

Kritiko na papirju marsikdo prenese, mislim pa, da s tem ne bomo prispevali ničesar, še manj pa, če

Prispevek tovariša Konrada Zoreca priobčujemo kot odgovor na članek v 3. številki Aluminija (tega nam je poslal v objavo tovariš Štefan Moge), čeprav se ne strinjamo v celoti z vsebino, še manj pa s tonom pisanja.

S tem v našem glasilu tudi zaključujemo polemiko o tej temi.

Uredniški odbor

V službo

Izgradnja poslopja za predelavo žilindre

GORA GRADIVA: NAD 240 STRANI

Koncem maja sta bili v Ptuj dveh pomembnih seji: 27. maja 1975 je bila v veliki dvorani Narodnega doma prva volilna in redna seja občinske konference SZDL Ptuj — le dva dni pozneje pa so se sestali že na svoji enajsti redni seji vsi trije zbori občinske skupščine Ptuj, ki so tudi tokrat zasedali ločeno, saj smo že svoj čas poudarili, da prav take ločene seje prispevajo k hitrejšemu in uspešnejšemu vodenju sej in sprejemanju sklepov.

Na prvi volilni in redni konferenci SZDL Ptuj so delegati najprej sprejeli začasni poslovnik, po izvolitvi organov konference pa so sprejeli sklepe desete razširjene seje OK SZDL Ptuj ter poslušali poročilo verifikacijske komisije. Potem je bila podana ocena o organiziranosti SZDL v občini in naloge SZDL v prihodnjem obdobju.

da bi tudi naši sodelavci vedeli, s kakšnimi kupi papirja se morajo ukvarjati njihovi delegati v vseh treh zborih občinske skupščine Ptuj.

Omenil sem tudi v naslovu, da sta obe seji — tako OK SZDL kot tudi zborov SO Ptuj — potekali predvsem v znamenju ocen dosedanjega dela raznih organov in institucij v

čanje osebnih dohodkov in drugih osebnih prejemkov delegatom in voljenim funkcionarjem ter odloka o višini mesečnih nadomestil osebnih dohodkov in drugih osebnih prejemkov voljenim in imenovanim funkcionarjem skupščine občine Ptuj. Tudi ta dva odloka sta obsegala 16 strani.

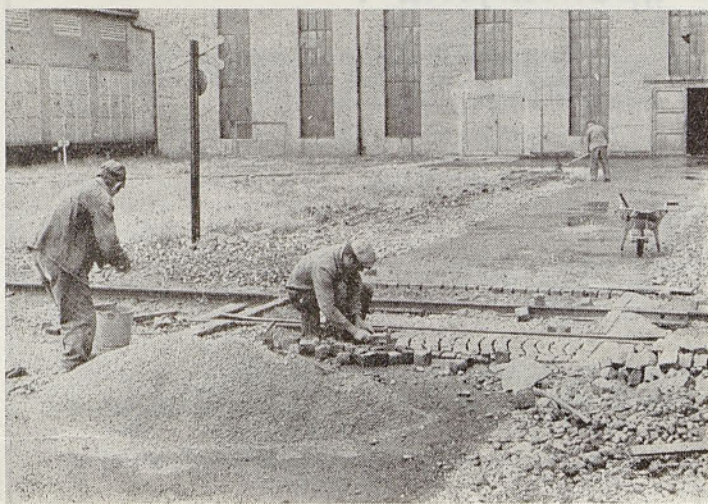
Sledila je razprava o predlogu odloka o zaključnem računu proračuna in rezervnega sklada občine Ptuj na 20 straneh ter o predlogu odloka o odpravi izvenproračunskih sredstev občine Ptuj (5 str.). Sledil je predlog odloka o spremembah odloka o urbanističnem programu občine Ptuj (5 str.) — predlog odloka o imenovanju krajev. uradov in določitev matičnih območij ter osnutek odloka o uresničevanju družbene samozaščite v občini Ptuj (9 strani). Sledila sta razprava in odločanje o vrsti sklepov: sklepu o razrešitvi in imenovanju novega predsednika odbora za notranjo politiko in družbeno samozaščito občine Ptuj. Tu naj omenim, da je bil razrešen naš član delovne skupnosti Ivan Gerjovič iz Kidričevega 6 zaradi preobremenjenosti pri opravljanju drugih funkcij, na njegovo mesto pa je bil imenovan Stane Urbančič, inšpektor milice v pokojju iz Ptuja. Podan je bil tudi sklep o soglasju k imenovanju sekretarjev regionalne zdravstvene skupnosti, skupnosti socialnega skrbstva občine Ptuj, skupnosti otroškega varstva in skupnosti za osnovno izobraževanje.

Ob koncu je bila izvolitev predsednika občinskega sodišča Ptuj, imenovanje ravnateljev osnovnih šol za Leskovec, Desternik, Dornavo, Rodni vrh in Zavrč ter glasbene šole Karla Pahorja Ptuj.

Po delegatskih vprašanjih je tako 11. seja DPZ bila končana. Omenil sem že, da je tudi ta seja potekala v znamenju ocen lanskega dela, pri čemer sem namerno omenil tudi število strani materialov, da bi se tako tudi člani naše delovne skupnosti lahko seznanili s tem, s kolikšnim gradivom se morajo delegati seznaniti poleg svojega rednega dela v tovarni. Tokrat je bilo gradiva resnično veliko (saj ga je bilo krepko nad 240 strani). K temu pa komentar menda ni več potreben.

Vsekakor pa morajo vsaj z osnovnimi tezami in razpravo biti seznanjeni vsi naši občani, vsi delavci v našem podjetju!

Franc Meško

Urejanje prehoda

Po omenjenih točkah je bila razprava, nato pa so bili sprejeti sklepi o oblikovanju predsedstva, žirije za podeljevanja priznanj OF, administrativno-finančne komisije, nadzornega odbora in o organiziranosti občinske konference SZDL Ptuj in njenih organov.

Po poročilu kandidacijske komisije je bila na vrsti razprava in sprejem sklepa o ustanovitvi medobčinskega sveta SZDL Maribor, razprava in sprejem Temeljne vsebinske zasnove časopisa TEDNIK. Imenovan je bil glavni in odgovorni urednik časopisa TEDNIK. Precej živahna je bila tudi razprava o sprejemu dogovora o novi višini članarine SZDL, ki bi naj v bodoče znašala po 1 dinar na mesec, ves tako zbran denar pa bo ostal za normalno delovanje krajevnih organizacij SZDL in podobno. Izvoljeni so bili tudi organi konference SZDL, na kar sta bili še podani poročila komisije za sklepe volilne komisije. Skratka: na tej zelo delovni, zanimivi in konkretni volilni in delovni konferenci občinske konference SZDL Ptuj je bilo podanih tudi vrsto konkretnih predlogov, pripomb in zamisli za bodoče delo!

Kot sem omenil že uvodoma, so se le dva dni pozneje sestali na enajsti redni seji vsi trije zbori občinske skupščine, ki so tudi tokrat zasedali ločeno in obravnavali resnično obširno gradivo, katerega so delegati sprejeli že dobrih 10 dni prej, kljub temu pa ga vsi niso mogli v celoti predelati, ker je mnogo preobširno in bi zanj bil potreben že mali dopust. Toda to le mimogrede,

minulem letu, predlogov in imenovanj ravnateljev osnovnih šol v nekaterih krajih ptujске občine.

Družbeno-politični zbor, katerega delegat sem tudi sam, je potem, ko se je seznanil z zapisnikom 10. redne seje in tega tudi potrdil, najprej obravnaval vrsto poročil o delu v lanskem letu. Najprej postaja je milice Ptuj; v poročilu je bilo na 19. straneh in z IX poglavji obdelano domala vso področje dejavnosti organov milice v letu 1974. Predvsem so zelo zanimiva poglavja, ki govorijo o kriminalni dejavnosti, kriminalu v gospodarstvu, mladinski kriminaliteti, javnem redu in miru, prometni varnosti in še o nekaterih ostalih dejavnostih. Ni prostora in časa za izčrpen opis vsega iz tega poročila. Delegati so ga enoglasno potrdili. Zatem so delegati obravnavali poročilo o delu na področju pregona kaznivih dejanj v letu 1974; to je obsegalo kar 39 strani in je zajelo vrsto področij, med katerimi tudi področje kaznivih dejanj v gospodarstvu, o kriminaliteti mladoletnikov, o delu na civilnem in upravnem področju.

Sledila so poročila o delu občinskega sodišča s primerjavo med letom 1973 in 1975, prav tako z obsegom 19 strani, in poročilo o delu občinskega sodišča za prekrške s 17 stranmi! Seveda pa ni zaostajalo tudi poročilo o delu občinskega javnega pravobranilstva Ptuj za leto 1975, ki je bilo delegatom posredovano kar na 25 straneh. Poročilom je sledil predlog družbenega dogovora o osnovah in merilih za dolo-

SVETOVNA PROIZVODNJA ALUMINIJA V LETU 1974

Izredno močno povpraševanje po aluminiju v prvem polletju 1974 je vzpodbudilo proizvajalce aluminija k polnemu izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti. Tega cilja sicer niso mogli vsi doseči, kljub temu so prizadevanja proizvajalcev vodila do tega, da je bila v letu 1974 dosežena proizvodnja 13,73 milijona ton in je bila za več kot en milijon ton višja od prejšnjega leta.

PROIZVODNJA PRIMARNEGA ALUMINIJA:

Leto	v 1000 t	Povečanje nasproti prejšnjemu letu v %
1960	4.526,2	+10,8
1961	4.555,7	+ 0,7
1962	4.956,9	+ 8,8
1963	5.400,8	+ 9,0
1964	6.054,9	+12,1
1965	6.586,1	+ 8,8
1966	7.208,7	+ 9,5
1967	7.933,8	+10,1
1968	8.510,4	+ 7,3
1969	9.462,4	+11,2
1970	10.207,3	+ 7,9
1971	10.880,5	+ 6,6
1972	11.513,3	+ 5,8
1973	12.691,3	+10,2
1974	13.729,1	+ 8,2

Največji porast proizvodnje v letu 1974 je zabeležila Evropa s 450.000 tonami, sledi ji Amerika s 440.000 t. V vzhodnih državah bi naj po ocenitvah porasla proizvodnja v lanskem letu za okrog 100.000 ton. Azija, Afrika in Avstralija so zabeležile le majhen porast proizvodnje. Število držav proizvajalk aluminija je z vstopom Argentine poraslo na 38.

Poraba aluminija je, po dosedanjih znanih podatkih, v letu 1974 znašala slabih 13,70 milijona ton in je nasproti prejšnjemu letu, ko je znašala 13,62 milijona ton, porasla le za 0,5 %.

Zanimivo je to, da je v zapadnih državah poraba padla od 11,16 v letu 1973 na 11,10 milijona ton v letu 1974. V vzhodnih državah je po oceni poraba narasla za 130.000 ton. Praktično lahko vzamemo, da sta bila v letu 1974 ponudba in povpraševanje izenačena. Vendar pri tem ne smemo pozabiti, da je bilo v začetku leta zaradi velikega povpraševanja iz ameriških zalog nabavljenih 460.000 ton. V drugi polovici leta je bilo povpraševanje pri največjih potrošnikih zmanjšano in tako se je leto končalo z večjimi zalogami aluminija. Še nadaljnja slaba konjunktura situacija je ponovno pripeljala do tega, da so v mnogih državah ponovno zmanjševali proizvodnjo.

V zapadnih deželah so znašale proizvodne kapacitete v začetku 1974. leta — 11,72 milijona ton, čez leto so porasle še za 4 %, tako da so bile v začetku 1975. leta že 12,19 milijona ton. Do povečanja kapacitet je prišlo v glavnem zaradi razširitve obstoječih v Evropi in na Japonskem. V povprečju je znašala izkoriščenost kapacitet 93 % v letu 1974. Po posameznih geografskih legah pa je bila različna — od 82 % v Aziji do 98 % v Ameriki. Samo v 4 državah je bilo v letu 1974 proizvedenega manj aluminija kot v predhodnem letu in to v glavnem zaradi težav pri preskrbi z energijo.

Naslednja tabela prikazuje pregled proizvodnje po državah, primerjano med letom 1973 in 1974.

PROIZVODNJA Al V 1000 TONAH:

	1973	1974	Razlika v %
Anglija	251,6	293,1	+16,5
Avstrija	89,1	91,6	+ 2,8
Francija	358,9	393,3	+ 9,6
Grčija	140,6	146,6	+ 4,3
Island	72,0	66,9	- 7,1
Italija	184,2	212,3	+15,3
Jugoslavija	90,8	147,1	+62,0
Nemčija	532,7	688,9	+29,3
Nizozemska	181,4	247,4	+36,4
Norveška	618,1	648,6	+ 4,9
Španija	160,4	189,6	+18,2
Švedska	82,8	82,5	- 0,4
Švica	85,4	87,2	+ 2,1
Evropa	2848,0	3295,1	+15,7
Bahrain	102,7	118,0	+14,9
Indija	154,3	128,8	-16,5
Iran	33,7	49,0	+45,4
Japonska	1095,8	1118,6	+ 2,0
Južna Koreja	16,5	17,6	+ 6,7
Tajvan	35,1	31,3	+10,8
Azija	1439,1	1463,1	+ 1,7
Gana	152,2	157,2	+ 3,3
Južna Afrika	52,8	75,0	+42,0
Kamerun	44,1	46,8	+ 6,1
Afrika	249,1	279,0	+12,0
Argentina	—	2,0	—
Brazilija	111,7	115,0	+ 3,0
Kanada	929,9	1008,8	+ 8,8
Mehika	39,2	40,0	+ 2,0
Surinam	51,5	55,0	+ 6,8
Venezuela	27,7	44,0	+58,8
ZDA	4.108,7	4.447,3	+ 8,2
Amerika	5.268,7	5.712,1	+ 8,4
Avstralija	207,3	219,3	+ 5,8
Nova Zelandija	116,7	110,3	- 5,5
Čehoslovaška	68,5	—	—
Kitajska	160,0	—	—
Madžarska	67,9	—	—
NDR	70,0	—	—
Poljska	105,0	—	—
Romunija	141,4	—	—
SSSR	1.950,0	—	—
Vzhodne države	2.562,4	2.650,0	+ 3,4
Vsi skupaj	12.691,3	13.729,1	+ 8,2

(Nadaljevanje prihodnjic)

ŠPORTNA SREČANJA MED TOZD

V tem letu je od 6. do 18. maja bilo tekmovanje med TOZD v disciplinah, katere so v sestavi delavskih športnih iger SIAL.

Tekmovanje je imelo namen, da bi od nastopajočih članov kolektiva — športnikov opravili ožji izbor, ko bomo sestavljali ekipe za SIAL v Titovih Źiřah.

TOZD, kjer sta Glinica in Aluminij in delovna skupnost Skupnih sluŹb s Prometom sestavili skupni ekipo, v nadaljnjem besedilu GI+AI in SkSS+Pr. TOZD VzdrŹevanje pa je ostala samostojna.

Izid tekmovanja:

MALI NOGOMET

SkSS+Pr : GI+AI (3:3)

Vzdr : SkSS+Pr (1:1)

GI+AI : Vzdr. (3:11)

Źih, katere je bodrilo nad 300 navijaĉev. Na teh tekmah je predvsem izstopala ekipa VzdrŹevanja, ki je dobesedno pregazila nasprotnika. Pohvalno je dejstvo, da je bila disciplina nastopajoĉih, kakor tudi gledalcev, na zadovoljivi višini, brez pripomb.

STRELJANJE:

1. Vzdr.	665 krogov
2. GI+AI	642 krogov
3. SkSS+Pr	501 krogov

Tekmovanje v streljanju z zraĉno puško je potekalo brezhibno.

Med posamezniki so bili najboljši:

1. Sreĉko Gojkoviĉ (GI+AI)	175 krogov
2. Franc Novak (Vzdr.)	173 krogov
3. Ivan Rataje (Vzdr.)	171 krogov

MALI ROKOMET:

GI+AI : SkSS+Pr 9:3

ODBOJKA:

Vzdr : GI+AI 2:0

ŠAH:

GI+AI : Vzdr. 2 1/2 : 1 1/2

VOJAŠKI PETEROBOJ:

1. Milan Slavinec (Vzdr)
2. Stefan Moge (GI+AI)

KEGLJANJE (50 luĉajev):

1. Vzdr.	1079 lesov
2. SkSS+Pr	987 lesov
3. GI+AI	523 lesov

Najboljša kegljaĉa sta bila:

Vanĉ Mesariĉ z 200 keglji in Anton Kokol s 185 lesi.

NAMIZNI TENIS:

SkSS+Pr : Vzdr. 5:2

Vzdr. : GI+AI 2:5

SkSS+Pr : GI+AI 5:4

KONĀNI VRSTNI RED:

1. SkSS+Pr	3 tĉ.
2. GI+AI	2 tĉ.
3. Vzdr.	1 tĉ.

Iz gornjega pregleda vidimo, da v Źtirih primerih ni bilo ekip in to: Vzdr. v malem rokometu, SkSS v odbojki, Źahu in vojaškem peteroboju. Vzroke za to je treba predvsem iskati v tem:

— da je tekmovanje bilo ravno ob dnevih, ko je bilo doloĉeno Źtevilo tekmovalcev opraviĉeno odsotnih in manjkajoĉih drugi ĉlani kolektiva niso nadomestili.

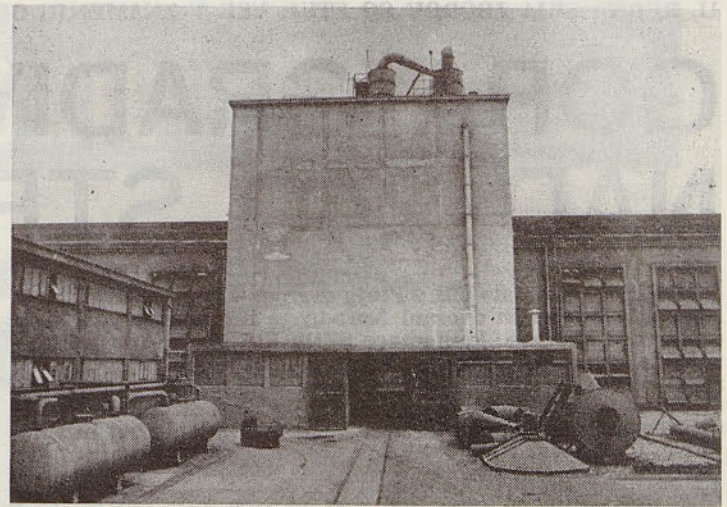
— kot vsa leta nazaj, je tudi letos bila prisotna neangaŹiranost nekaterih ĉlanov kolektiva.

Na splošno lahko reĉemo, da je v TGA za Źport in rekreacijo zelo malo interesa, kljub temu, da je bilo Źe mnogo akcij in da so bila vedno na razpolago denarna sredstva. Vrsto let nazaj vidimo na tem podroĉju ene in iste obraze z redkimi izjemami. Niso osamljeni primeri, ko ena oseba nastopa v dveh ali veĉ disciplinah. Pri Źenskah pa je stanje porazno, saj Źtevilo nastopajoĉih ne presega Źtevila deset.

Zalostno je tudi dejstvo, da je s prihodom veĉjega Źtevila mladih sodelavcev v letu 1974/75 interes mladih do Źporta in rekreacije zelo slab, kljub temu, da so nekateri bili v Źolah dobri Źportniki in v rekreaciji zelo aktivni!

Mnenja sem, da bi za Źport in rekreacijo v TGA bil Źe skrajni ĉas, da bi se za to dejavnost zaĉeli bolj zanimati ne samo nekateri posamezniki, ampak, da bi o tem zaĉeli resno razpravljati v druŹbeno-politiĉnih organizacijah, predvsem Źe v sindikatu in aktivu mladih! Pri tem pa ne bi smelo ostati samo pri razpravah, temveĉ bi se veĉja angaŹiranost morala pokazati v dejanjih.

— k

Pralci plina

Katera Źivila so „zdravju Źkodljiva“ in katera so „pokvarjena“?

V zadnjem ĉasu je pri delavcih vedno veĉ pripomb glede tople malice, ĉeŹ, da je ta ali oni obrok oziroma hrana pokvarjena, Źiviljenjsko nevarna ipd.

Z namenom, da ne bi priŹlo do napaĉnega tolmaĉenja, kakor tudi ne do pretiravanja, kot se veĉkrat sliŹi, dajem za navedene pojme obrazloŹitev.

ZDRAVJU ŹKODLJIVA so tista Źivila, ki lahko zaradi svoje sestave ali lastnosti Źkodljivo vplivajo na zdravje ljudi, zlasti Źe:

- ĉe so okuŹena z bolezenskimi klicami ali zajedavci;
- ĉe vsebujejo tolikŹne koliĉine Źrupenih sestavin, da lahko Źkodljivo vplivajo na zdravje ljudi;
- ĉe so bila v dotiku z osebami, obolenimi za nalezljivo boleznijo, ki se z Źivili lahko prenaŹa;
- ĉe izvirajo od poginulih Źivil;
- ĉe izvirajo od Źivali, obolenih za katero od bolezni, ki se prenaŹa na ljudi;
- ĉe so mehaniĉno toliko onesnaŹena, da primesi, s katerimi so onesnaŹena, nikakor ni mogoĉe odstraniti itd.

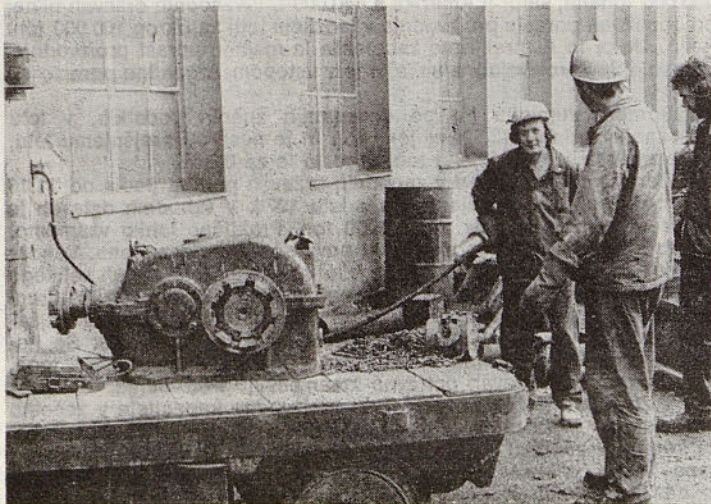
ZA POKVARJENA pa veljajo Źivila:

- ĉe je njihova sestava v nasprotju s tehniĉnimi pravili za dotiĉno Źivilo, npr. v pljuĉni omaki je koŹĉek ledvic, ĉe vsebuje doloĉene vrste zaĉimb v prekoraĉeni meri itd.;
- ĉe so njihove organoleptiĉne lastnosti (videz, vonj in okus) zaradi kemiĉnih procesov ali procesov drobnoŹivk (mikroorganizmov) toliko spremenjene, da Źivila niso veĉ uporabna za prehrano. Z drugimi besedami povedano, vsakovrstno Źivilo mora imeti svoj tipiĉen (specifiĉen) vonj, videz in okus!

Ob enakih pogojih veljajo za pokvarjene tudi surovine, ki so namenjene za proizvodnjo Źivil;

- ĉe jim je iztekel rok uporabnosti, ki je naveden v njihovi deklaraciji.

— k

Izpihovanje

Źelja, da bi tekmovanje zajelo ĉimveĉje Źtevilo ĉlanov kolektiva, se ni uresniĉila zato, ker vsaka TOZD ni bila v stanju, da sestavi v vseh osmih disciplinah ekipe, kot so: mali nogomet, odbojka, streljanje, mali rokomet, Źah, vojaški peteroboj, namizni tenis in kegljanje. Zato je priŹlo do zdruŹitve med

Konĉni vrstni red ekip

1. Vzdr.	3 tĉ.
2. SkSS+Pr	2 tĉ.
3. GI+AI	1 tĉ.

Po priĉakovanju je bilo v malem nogometu veliko Źtevilo nastopajo-

KINO SPORED ZA JULIJ 1975

1. Malori kot smrt	ital., barvni, vestern
4.—5. Modri angeli	amer., barvni, krim. drama
8. Ne odnehaj in Źe poskusi	amer. barvni, drama
11.—12. Vrni se ljubezen	Źved., barvni, ljubezenski
15. Skandali neke lady	amer., barvni, zgodovinski
18.—19. Lady poje blues	amer. barvni, drama
22. Priznanje pol. komisarja	it.-franc., barvni, kriminalni
22.—26. Pattom, general iz jekla	amer., barvni, vojni
29. ObriŹi solze, oĉe	franc., barvni, drama

**IZDAJA DELAVSKI SVET TOVARNE GLINICE
IN ALUMINIJA BORIS KIDRIĀ KIDRIĀEVO**

UredniŹki odbor:

Ivan Veljaĉa, dipl. ing. — predsednik, ĉlani: Konrad RiŹner, Stojan Kerbler, dipl. ing., Doroteja PuŹ, dipl. our., Janez Sukiĉ in odgovorni urednik tovarniŹkega ĉasopisa — Franc Vrliĉ.

Tisk: ZGP Pomurski tisk — TOZD tiskarna, Murska Sobota
Ālani kolektiva in upokojenci dobivajo list brezplaĉno
Rokopisov in slik ne vraĉamo.

Razkladanje silicija